

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS | 2005

PRH:N ARVOT

Patentti- ja rekisterihallituksessa käydään jatkuvaa arvokeskustelua. Vuonna 2004 käydyn keskustelun ja valmistelun jälkeen keskeisimmät eettiset arvomme tiivistyivät seuraaviksi käsitteiksi: Palvelu, tuloksellisuus, hyvinvointi, yhteistyö, vastuullisuus ja kehittyminen.

Palvelu

- Asiakslähtöinen toimintamme tuottaa sidosryhmiemme toiminnalle lisäarvoa sekä kansallisesti että kansainvälisesti.
- Palvelumme ja neuvontamme on luotettavaa, monipuolista ja helposti saatavilla.

Tuloksellisuus

- Toimintamme perustuu sovittuihin tulostavoitteisiin, joilla tuotamme korkealaatuiset palvelut tehokkaasti ja edullisesti.
- Henkilöstö on sitoutunut toiminnan päämääriin.

Hyvinvointi

- Edistämme innovatiivisuutta, yrittäjyyttä ja yhteisötoimintaa.
- Panostamme yhdessä työssä jaksamiseen ja työhyvinvointiin.

Yhteistyö

- Toimimme avoimessa ja aktiivisessa vuorovaikutuksessa asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa.
- Viraston sisäinen toiminta perustuu henkilöstön avoimeen yhteistyöhön.
- Kunnioitamme tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja toistemme työtä.

Vastuullisuus

- Asiakkaat voivat luottaa toimintamme tasapuolisuuteen ja oikeusvarmuuteen.
- Toimintamme on puolueetonta ja riippumatonta. Olemme lahjomattomia ja oikeudenmukaisia.

Kehittyminen

- Arvostamme osaamista, jota tuetaan jatkuvalla koulutuksella ja ammattitaidon kehittämisellä.
- Asiantuntijoina kehitämme toimintaamme ja palvelujamme kansallisessa ja kansainvälisessä toimintaympäristössä.

SISÄLLYS

Toiminta-ajatus	4
Visio	4
Pääjohtajan katsaus.....	5
Tapahtumia 2005	6
Patentti- ja rekisterihallitus.....	8
Organisaatio.....	10
Asiakastyytyväisyyskysely	11
PatRek-asiakaspalvelu	12
Patenttikirjasto ja neuvontapalvelut	13
Henkilöstö.....	14
Yritys- ja yhteisölinja	16
Patentti- ja innovaatiolinja	18
Tavaramerkki- ja mallilinja	20
Yhdistysasiat-yksikkö	22
Markkinointi- ja liiketoimintayksikkö.....	24
Valituslautakunta.....	25
Viestintä- ja yhteiskunta-asiat	26
INNOSUOMI 2005	28
Kansainvälinen yhteistyö	30
Tuotto- ja kululaskelma.....	32
Tase.....	33
Tilinpäätöslukujen tarkastelua.....	34
Tuloksellisuuskatsaus	35

TOIMINTA-AJATUS

Teollisoikeuksien ja yritys- ja yhteisötoiminnan asiantuntijaorganisaationa Patentti- ja rekisterihallitus edistää ja kehittää yrittäjyyttä, innovatiivisuutta ja yhteisöllistä toimintaa Suomessa ja kansainvälisesti. Patentti- ja rekisterihallitus vaalii henkistä pääomaa ja tukee teknistä ja taloudellista kehitystä varmistamalla, että

- yritykset, yhdistykset ja säätiöt voivat toimia oikeudellisesti maassamme
- keksijät, tutkijat, tuotekehittäjät, valmistajat ja markkinoijat voivat saada patentin, tavaramerkin, mallioikeuden tai muun teollisoikeudellisen suojan
- suomalaisten edut turvataan kansainvälisesti
- PRH-tieto ja neuvonta on luotettavaa ja nopeasti saatavissa

VISIO

Luovuus, osaaminen, yrittäjyys ja yhteistoiminta ovat asiakkaittemme menestystekijöitä ja maamme teknisen, taloudellisen ja henkisen kehityksen ja hyvinvoinnin perusta.

Asiakkaamme luottavat palvelumme oikeusvarmuuteen, yhdenvertaisuuteen ja kansainvälisesti kilpailukykyiseen laatuun ja pystyvät toimimaan PRH:n kautta täysipainoisesti myös kansainvälisessä innovaatiojärjestelmässä ja yritystoiminnassa.

Palvelumme on nopeaa, joustavaa ja helposti käytettävissä PRH-Innotalossa, alueellisissa palvelupisteissä ja tietoverkoissa.

Olemme Suomen osaavin ja ystävällisin henkilökunta. Kunnioitamme toisiamme, olemme avoimia ja uudistumme jatkuvasti

Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) toimintavuosi 2005 oli sekä sisäisen kehittämisen että merkittävän kansainvälisen etenemisen vuosi. Työn tuottavuus PRH:ssa nousi edelleen kertomusvuonna. Tällä kertaa nousu oli keskimäärin 5,9 prosenttia. Samalla yksikkökustannukset pidettiin kurissa.

Uutena toimintamuotona aloitettiin huhtikuussa 2005 kansainvälisten hakemusten uutuustutkimus (Patent Cooperation Treaty, PCT). Tämä oli uusi merkittävä palvelumuoto suomalaisille yrittäjille ja keksijöille. Yhteistyötä muiden kansainvälisten PCT-virastojen välillä tiivistettiin neuvotteluilla eurooppalaisella tasolla Espanjan, Itävallan, Ruotsin ja Suomen välillä sekä tekemällä sopimus Euroopan patenttiviraston (EPO) kanssa. Hakemuksia tuli odotettua enemmän. PCT-asiaa käsitellään myös jäljempänä tässä vuosikertomuksessa.

Eurooppalaisella ja pohjoismaisella tasolla käytiin vilkasta keskustelua tulevaisuuden näkymistä erityisesti henkisen omaisuuden alueella. Euroopan yhteisön sisämarkkinoilla toimivan yhdenmukaistamisviraston (OHIM) kanssa käynnistettiin yhteistyö kansallisten virastojen ja OHIMin välillä. Baltian maiden ja useiden muiden valtioiden välillä tiivistettiin kanssakäymistä. Suuren kauppakumppanimme ja naapurimme Venäjän kanssa solmittiin yhteistyösopimus teollisoikeuksien alalla täydentämään aikaisempaa EU:n Tacis-ohjelmaan kuulunutta lähialueyhteistyösopimusta.

PCT-yhteistyö lujitti entisestään PRH:n ja Maailman henkisen omaisuuden järjestön (WIPO) välisiä hyviä suhteita. Toimintavuonna julkistettiin suomalaisille pk-yrityksille suunnattu Idea-luotsi-ohjelma, joka käynnistettiin edellisvuonna yhteistyössä WIPO:n ja muiden sidosryhmien kanssa. Sen tarkoituksena on parantaa henkisen omaisuuden tietoisuutta ja käytettävyyttä yritysmaailmassa.

Kotimaassa kiinnitettiin erityistä huomiota yhteistyön kehittämiseen kattavan aluepalveluverkostomme kanssa. INNOSUOMI- ja INNOKOULU-kilpailujen osanottajamäärä oli jälleen hyvä ja taso korkea. Puolustusvoimien kanssa vuosittain toteutettava INNOINT-kilpailu keräsi kaksinkertaisen osanottajamäärän edelliseen vuoteen verrattuna.

Asiakastytyväisyystutkimukset osoittivat, että PRH:n palveluita arvostetaan ja myös sen kansainvälisiä ulottuvuuksia käytetään hyväksi. Voimme siis luottavaisesti jatkaa toimintaamme tältä pohjalta.

Kiitän lämpimästi koko henkilökuntaa hyvin suoritetusta työstä, samoin kuin sidosryhmiämme, erityisesti yhdistysasioiden neuvottelukuntaa ja yritysasioiden neuvottelukuntaa osallistumisesta PRH:n kehittämiseen.

Martti Enäjärvi

Vuoden varrelta

Uudesta vuodesta mittumaariin

Helmikuun puolivälissä INNOSUOMI-toiminnassa mukana olevat kokoontuivat pitämään ideariihä.

Maaliskuussa PRH osallistui Oma Yritys -messuille Helsingissä. Näitä messuja voidaan luonnehtia "tulevaisuuden tekijöiden kontaktitapahtumaksi".

Huhtikuun alussa eduskunnan taidekilpailun voittajat asetettiin esille PRH:n Innogalleriaan. Eduskunnan ja PRH:n yhteistyönä syntyneen näyttelyn avajaisissa puhui puhe- mies Paavo Lipponen. Eduskunta oli järjestänyt talven 2004 - 2005 aikana taidekilpailun saadakseen ehdotuksia ja ideoita taideteoksiksi lisärakennuksen avainpaikoille.

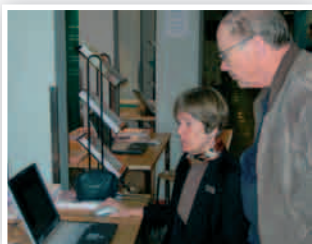
Huhtikuun puolivälissä yritykset ja yrittäjyyden kehittäjät kokoontuivat Yritys 2005 Kohtaaminen -tapahtumaan Jyväskylään. Mukana oli myös PRH.

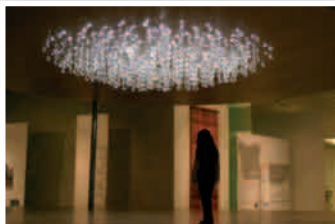
Maailman henkisen omaisuuden päivää vietettiin viidennen kerran 26. huhtikuuta. Tämän YK:n henkisen omaisuuden järjestön WIPO:n ylläpitämän päivän teema oli "ajattele, kuvittele, luo". Henkisen omaisuuden päivän tavoitteena on saada maailman ihmiset pohtimaan, miten tärkeitä luovuus ja innovaatiot ovat parempaa maailmaa rakennettaessa.

Toukokuun alkupuolella PRH jalkautui maakuntiin. Satakunnan TE-keskuksessa järjestetyn teemapäivän aiheita olivat yritykset, innovaatiot ja teollisoikeudet. Tilaisuuden järjestäjinä olivat PRH:n lisäksi Keksintösäätiö ja Satakunnan TE-keskus.

Perinteistä vuosipäiväänsä, Manufaktuuripäivää, Patenti- ja rekisterihallitus vietti 11.5. Yhteistyökumppaneita, sidosryhmien edustajia ja muita kutsuvieraita isännöi tilaisuudessa pääjohtaja Martti Enäjärvi. Aiemmin keväällä PRH oli aloittanut työnsä kansainvälisenä tutkivana PCT-viranomaisena. Uuden tehtävän kunniaksi juhlapöytään oli valittu eri PCT-maiden tyypillisiä herkkuja.

Toukokuun lopussa PRH osallistui Synergia-messuille Oulussa. Tapahtuman teema oli "luovuudesta liiketoimintaan", ja se toteutettiin yhteistyössä Keksintösäätiön ja Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen kanssa. Järjestäjillä oli tapahtumassa yhteisosasto.

Kesäpäivistä sydäntalveen

Elo-syyskuun vaihteessa PRH osallitui HITEC 2005 -messuille Tampereella. Tapahtumassa keskityttiin erityisesti teollisuuden informaatio- ja kommunikaatioteknologiaan.

Banderollit otettiin nopeasti uudelleen käyttöön, kun PRH esitteli toimintaansa syyskuun alkupuolella MecaTec 2005 -messuilla Helsingissä. Kyseessä oli perinteikäs koneenrakennuksen ammattitapahtuma. PRH oli esillä yhteisellä messuosastolla Euroopan patenttinviraston EPOn kanssa.

PRH:n Innogallerian näyttely "Liitto - yhdistykset yhteiskunnan rakentajina" avattiin 20. syyskuuta. Näyttely kertoi yhdistystoiminnan historiasta ja nykyisyydestä. Avajaisissa olivat kunniavieraina PRH:n yhdistysasiain neuvottelukunnan jäsenet.

Syyskuun lopulla PRH oli mukana Alihankinta 2005 -messuilla Tampereella. Tapahtumassa keskityttiin teollisuuden alihankintaan liittyviin asioihin. PRH:lla, Keksintösäätiöllä ja paikallisella TE-keskuksella oli messuilla jo aiemmin hyväksi todettu yhteinen esittelyosasto.

Lokakuun lopussa PRH suuntasi pitämään teemapäivää Joensuussa, Pohjois-Karjalan sydämessä. Pohjois-Karjalan TE-keskuksen kanssa yhteistyössä järjestetyn päivän teemoja olivat INNOSUOMI ja yhtiö- ja teollisoikeudet. Tietoiskujen lisäksi kävijöille tarjottiin yksilöllistä asiantuntijaneuvontaa. Tilaisuudessa palkittiin myös Pohjois-Karjalan INNOSUOMI 2005 -voittajat.

Marraskuun lopussa vietettiin vuotuista INNOPÄIVÄÄ. Tasavallan presidentti Tarja Halonen jakoi valtakunnalliset INNOSUOMI 2005 -palkinnot. Palkitut saivat veistoksen ja kunniakirjan. Lisäksi jaettiin varusmiesten INNOINT-keksintökilpailun ja koululaisten INNOKOULU-ideointitapahtuman palkinnot. INNOSUOMI-palkinnot jaetaan vuosittain tunnustukseksi ansiokkaasta innovatiivisesta yrittäjyydestä. Vuoden 2005 teema oli "luovuus työn ja yrittäjyyden kehittäjänä". INNOPÄIVÄN aikana myös julkistettiin edellisvuonna aloitettu Idealuotsi-hanke.

Johtokunnalla velvoittavat perinteet

Toukokuun 20. päivänä 2005 tuli kuluneeksi 170 vuotta siitä kun Keisari Nikolai I asetti Suomen Keisarilliseen Senaattiin Manufaktuurijohtokunnan. Sen tehtäväksi tuli "seurata tarkasti manufaktuuri- ja tehdastoimintaa maassa ja edistää ahkerasti sen lisääntymistä ja kehitystä". Nykyinen Patenti- ja rekisterihallitus jatkaa Manufaktuurijohtokunnan työtä suoraan alenevassa virkamiespolvessa. Vuonna 1942 perustettu PRH on kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalaan kuuluva tulosohjattu ja tulosbudjetoitu virasto, jonka toimintakulut perustuvat asiakkaitten palvelumaksuihin.

*Johtokunta 17.9.2004 –
Vasemmalta:
Martti Enäjärvi,
Leila Risteli,
Risto Paaermaa (varapuh. joht.),
Jussi Järventaus (puh. joht.)
Jukka Ahtela,
Eija Lanne,
Seija Saaristo ja
Eero Mantere (siht.)*

Johtokunta 2005

Valtioneuvosto on asettanut Patentti- ja rekisterihallitukselle (PRH) johtokunnan ajaksi 17.9.2004-16.9.2007.

- toimitusjohtaja Jussi Järventaus, Suomen Yrittäjät ry, puheenjohtaja
- apulaisosastopäällikkö Risto Paaermaa, kaupp- ja teollisuusministeriö, varapuheenjohtaja
- pääjohtaja Martti Enäjärvi, PRH
- ylijohaja Eero Mantere, PRH, sihteeri
- johtaja Jukka Ahtela, Elinkeinoelämän Keskusliitto
- johtaja Leila Risteli, Oulun yliopisto
- tavaramerkkiasiamies Seija Saaristo, Suomen Patenttiasiamiesyhdistys ry
- ylitarkastaja Eija Lanne, PRH, henkilöstön edustaja

Johtoryhmä 2005

PRH:n tuloksesta vastaa pääjohtaja apunaan johtoryhmä.

- pääjohtaja Martti Enäjärvi, puheenjohtaja
- ylijohaja Eero Mantere
- linjanjohtaja Eija Nuorlahti-Solarmo
- linjanjohtaja Pekka Launis
- linjanjohtaja Olli Koikkalainen
- yhdistysrekisterijohtaja Kalevi Sadeluoto (1.1.-30.9.)
- yhdistysrekisterijohtaja Kari-Pekka Helminen (1.10. -)
- suunnittelujohtaja Kari Summanen
- talousjohtaja Raija Järviö
- markkinointijohtaja Mika Waris
- viestintäjohtaja Leo Lehdistö (1.1.-13.7.)
- henkilöstöjohtaja Esko Inkinen
- apulaisjohtaja Christer Brännkärr
- apulaistarkastaja Riitta Leikas, henkilöstön edustaja

Yhteistyötoimikunta 2005

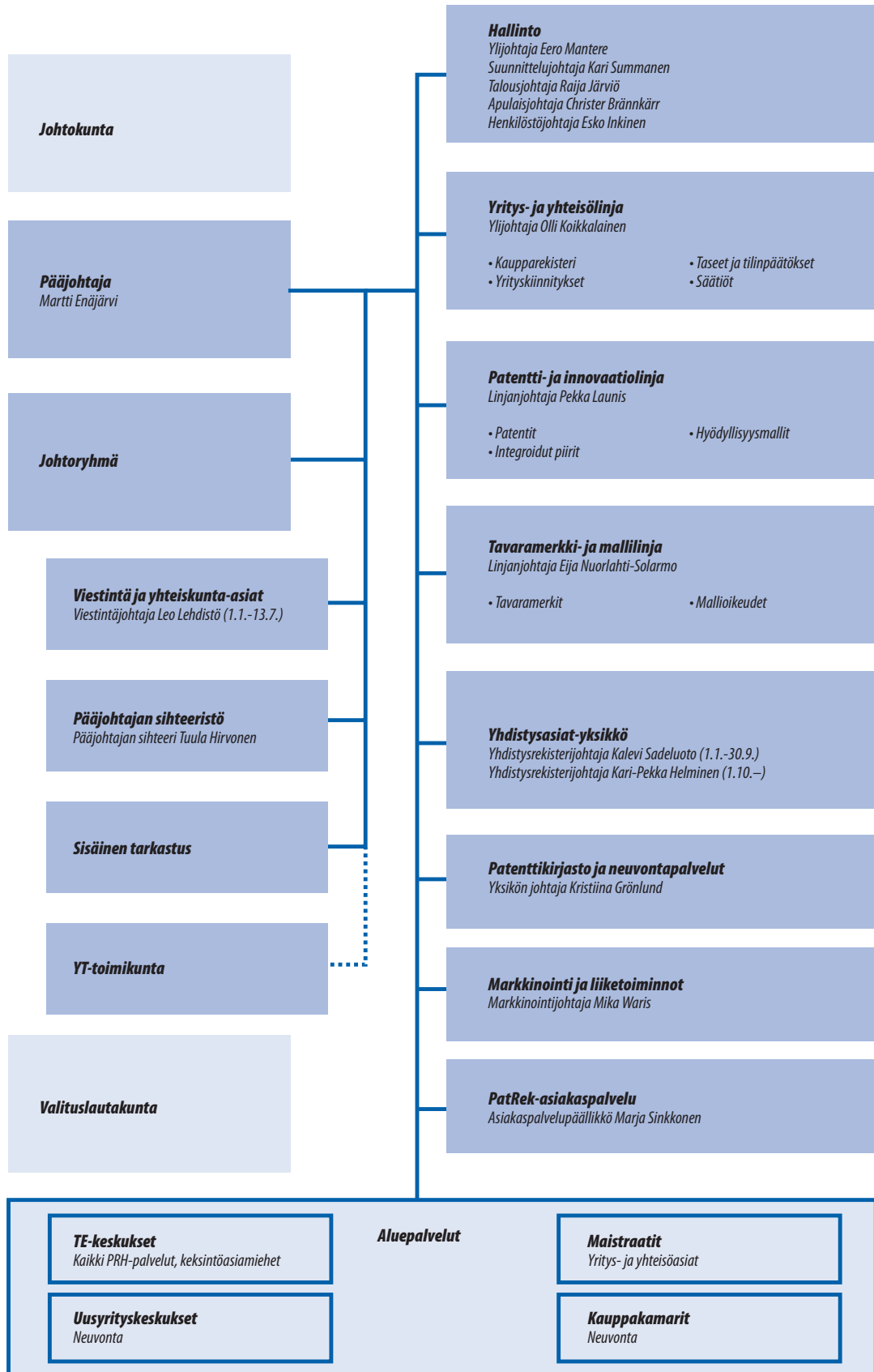
Työnantajan edustajat:

- pääjohtaja Martti Enäjärvi, puheenjohtaja
- ylijohaja Eero Mantere, varapuheenjohtaja
- linjanjohtaja Olli Koikkalainen
- linjanjohtaja Pekka Launis
- linjanjohtaja Eija Nuorlahti-Solarmo
- henkilöstöjohtaja Esko Inkinen, sihteeri

Henkilöstön edustajat, luottamusmiehet

- lakimies Timo Immonen (virkavapaalla), ylitarkastaja Eija Lanne, Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry
- vanhempi tutkijainsinööri Matti Santero, Palkansaajajärjestö Pardia ry:n Patenttihallinnon diplomi-insinöörit ry
- apulaistarkastaja Riitta Leikas, Palkansaajajärjestö Pardia ry:n PRH:n henkilökunta-yhdistys ry
- apulaistarkastaja Eija Peltonen, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto ry:n KTM:n hallinnonalan yhdistys JHL ry

ORGANISAATIO

8,5

Asiakkaat tyytyväisiä palveluihin.

Patentti- ja rekisterihallituksen palvelujen tasoa ja kehitystä selvitettiin vuoden lopulla asiakastyytyväisyyskyselyn avulla. Tulokset kertoivat, että asiakkaat olivat edelleen tyytyväisiä saamaansa palveluun.

Tutkimuksen toteutus

Asiakailta kerättiin vastauksia kyselyyn sekä sähköisesti PRH:n kotisivuilla että perinteisillä paperilomakkeilla. Vastauksia saatiin yhteensä 727 kappaletta eli hieman enemmän kuin edellisessä vuoden 2002 asiakastyytyväisyyskyselyssä.

Vastaukset analysoitiin SPSS-tilasto-ohjelmalla. Tutkimus toteutettiin siten, että tuloksia pystyttiin vertailemaan vuosina 1994, 1997 ja 2002 tehtyjen vastaavien asiakastyytyväisyyskyselyjen tuloksiin ja osittain myös vuonna 1987 tehdyn haastattelututkimuksen tuloksiin.

Tyytyväisyys palveluihin

Asiakkaiden tyytyväisyys PRH:n palveluihin näyttää vakiintuneen lähes kiitettävälle tasolle. Asiakkaat antoivat saamalleen palvelulle kouluarvosanan 8,5 - siis saman tyytyväisyyslukeman kuten edellisessäkin kyselyssä. Erityisesti PatRek-asiakaspalvelun voimakas panostus palvelun kehittämiseen on kannattanut, sillä PatRekin saama arvosana palvelun laatutasosta kohosi huimalle 9,2:n tasolle.

Toiminnan vaikuttavuus

Kyselyssä haluttiin selvittää myös PRH:n toiminnan vaikuttavuutta, jota asiakastyytyväisyyskyselyissä ei ole aiemmin tutkittu. Vastaajille esitettiin kaksi erillistä väitettä: "PRH tarjoaa hyvät yhteydet kansainvälisiin patentti- ja tavaramerkkijärjestelmiin sekä alan tietopalveluihin" ja "PRH edistää suomalaista innovatiivisuutta ja yrittäjyyttä". Molemmat väitteet saivat vastaajilta kouluarvosanan 8,0.

PATREK-ASIAKASPALVELU

PatRek-asiakaspalvelu huolehtii virastoon tulevista asiakkaista. Yksikkö ottaa vastaan käsiteltäväksi tuotavat ja lähetetyt hakemukset, ilmoitukset, asiakirjat ja maksut. PatRekissa asiakkaat voivat käyttää maksutta sähköistä tietopalvelua ja rekistereitä: heillä on myös mahdollisuus tutustua muihin julkisiin asiakirjoihin. Asiakaspalvelijat hoitavat tietopalvelua sekä neuvovat asiakkaita hakemusten täyttämässä ja asioiden vireille saattamisessa.

PatRek osaa asiakaslähtöisen palvelun. Tämän totesi keskimäärin 250 asiakasta jokaisena työpäivänä.

Vuonna 2005 PatRek-asiakaspalvelussa kehitettiin muun muassa asiakaspalvelun tuloksellisuuden mittaamista. Jonotusaikaa ja palveluosaamista kuvaavat mittarit saatiin käyttöön. PatRekissä asioi yli 55 000 asiakasta.

PatRekissa asioi kertomusvuonna keskimäärin 250 asiakasta päivässä. Yhteensä kävijöitä ja asioittensa hoitajia oli yli 55 000. Henkilökohteisesti paikalle saapuvien asiakkaiden määrä laski noin 15 prosenttia edellisestä vuodesta. Maksullisia rekisteriotteita, todistuksia ja asiakirjajäljennöksiä annettiin 45 000 kappaletta.

Vuoden aikana kehitettiin asiakaspalvelun tuloksellisuuden mittaamista. Tavoitteena oli asettaa PatRekille selkeitä mittareita, jotka kuvaavat tavoitteita ja onnistumista. Jonotus-

aikaa ja palveluosaamista kuvaavat mittarit valmistuivat ja ne otettiin käyttöön.

Asiakaspalvelun haasteena on havaita asiakkaiden tarpeet ja odotukset sekä reagoida nopeasti muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksiin. Viraston asiakastyytyväisyyttä mitattiin kertomusvuonna asiakkaille suunnatulla kyselyllä. Tulokset osoittivat PatRekin onnistuneen hyvin asiakaslähtöisen palvelun toteuttamisessa.

PATENTTIKIRJASTO JA NEUVONTAPALVELUT

Yksikkö palvelee niin sisäisiä kuin ulkoisia asiakkaita. Se hankkii kirjallisuutta, jota PRH:n työntekijät tarvitsevat työssään. Yksikkö huolehtii myös patenttijulkaisukokoelman ylläpidosta. Tavoite on, että käyttäjien kannalta olennainen kansallinen ja kansainvälinen patentti-informaatio on helposti käytettävissä. Patenttitietoutta edistämällä tuetaan uuden teknologian käyttöönottoa yrityksissä ja vähennetään päällekkäistä tuotekehitys- ja tutkimustyötä.

Kirjasto muuntuu digitaaliseen muotoon. Sähköiset tietopalvelut entistä paremmiksi. Henkilökohtaista neuvontaa tarvitaan yhä.

Sähköistyminen on päivän sana kirjastoissa. Myös kirjat ja lehdet muuntuvat sähköiseen muotoon. Patenttietoa on jo lähes kokonaan siirtynyt Internetiin. Tieto on kuitenkin hajallaan kymmenissä eri tietokannoissa. Harva asiakas edes löytää PRH:n sähköisiä tiedonlähteitä, saati sitten osaa tulkita löytämänsä tietoa yrityksensä parhaaksi. Niinpä henkilökohtainen neuvonta näyttää nousevan uudelleen arvoonsa.

Patenttikirjaston teollisoikeudellinen kirjojen ja kausijulkaisujen kokoelma sisältää alan tärkeimmät julkaisut. Kokoelman ajantasaisuutta ja kattavuutta parannetaan jatkuvasti. Opiskelijat, tuoteideoita etsivät yrittäjät ja yksittäiset keksijät ovat löytäneet kirjastomme ja antavat vastavuoroisesti hankintapolitiikan suunnittelijoille vihjeitä ajan virtauksista.

Sähköinen kirjasto on tullut sähköisen patenttijulkaisukokoelman rinnalle. Asiakkaiden käytössä on lähes 5 000 elektronista kausijulkaisua ja sähköisiä kirjoja on lainattavissa talon sisäisessä verkossa. Perinteinen kirja on silti edelleen asiakkaiden suosiossa. Kirjoja

ostetaan noin 1 000 nidettä vuodessa, ja tärkeimmät teollisoikeudelliset kausijulkaisut hankitaan painettuina ainakin siihen saakka kunnes elektronisen aineiston arkistointijärjestelmä selkiytyy.

Patenttijulkaisut voi vihdoin tulostaa kokonaisina

Lähes kaikki maailman 55 miljoonaa patenttijulkaisua ovat jo sähköisessä muodossa. Ne kaikki ovat tarjolla internetissä ilmaiseksi esp@cenet-palvelussa. Suomalaiset patenttijulkaisut, Suomen suuriruhtinaskunnan aikana myönnettyjä patenteja lukuun ottamatta,

löytyvät esp@cenet-palvelun suomalaisesta osiosta, FI-esp@cenetista.

Kuluneena vuonna palvelua uudistettiin ja nyt pdf-muodossa olevat patenttijulkaisut voidaan tallentaa tai tulostaa kokonaisina yhdellä kertaa. Tämä uudistus oli asiakkaille tervetullut.

Tietokantaopetusta Internetin välityksellä

Suomalaiset patenttihakemukset ja kaikki niihin liittyvät asiakirjat skannataan päivittäin sähköiseen muotoon. Jonain päivänä työn tulos näkyy asiakkaille esimerkiksi sähköisenä hakemuskansiona.

Internet on täynnä patenttitietoa, mutta asiakas joutuu helposti ymmälleen runsaan ja vaikeaselkoisen tiedon äärellä. Kertomusvuonna yksikköön hankittiin ohjelma, jonka avulla voimme siirtää asiakaspalvelijan näytön asiakkaan tietokoneelle ja johdatella asiakkaan eri tietokantojen saloihin. Jo pilottivaihe osoitti, että tällainen palvelu on tarpeen.

HENKILÖSTÖ

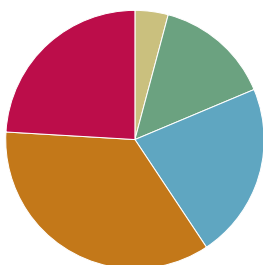
Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) henkilöstöhallinto huolehtii viraston henkilöstöasioista ja henkilöstön kehittämisestä. Lisäksi yksikkö valmistelee esimerkiksi viraston virkaehtosopimuksia ja vastaa turvallisuusasioista.

Vuosi 2005 oli uuden palkkausjärjestelmän käyttöönoton ja tasa-arvoasioiden aikaa.

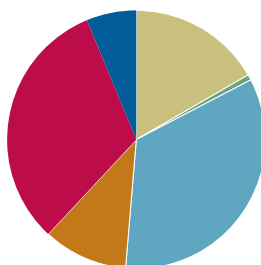
Toimintavuonna 2005 Patentti- ja rekisterihallitus edisti suunnitelmallisesti henkilöstönsä koulutusta ja kehittämistä. TYKY-työryhmä ja virkistystoimikunta järjestivät monipuolista toimintaa, jonka tavoitteena oli ylläpitää ja parantaa työkykyä. Uusi palkkausjärjestelmä otettiin käyttöön. Sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseksi tehtiin laaja selvitystyö ja laadittiin uuden lain mukainen tasa-arvosuunnitelma.

Henkilöstön ikärakenne 31.12.2005

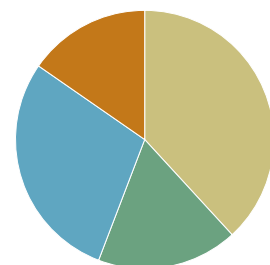
alle 24-vuotiaita
25 - 34
35 - 44
45 - 54
yli 55-vuotiaita
Yhteensä 482

Henkilöstön määrä henkilötöyvuosina 2005

Hallinto (sis. PatRek, valitusltk., viestintä) 78,73
Markkinointi- ja liiketoimintayksikkö 3,26
Patentti- ja innovaatiolinjat 160,59
Tavaramerkki- ja mallilinjat 50,2
Yritys- ja yhteisölinjat 150,37
Yhdistysrekisteri 29,46

Henkilöstö koulutusasteen mukaan

Ylempi korkeakoulututkinto, tutkijakoulutus 184
Ammattikorkea/alempi korkeakoulututkinto 85
Toisen asteen koulutus 139
Peruskoulutus 74
Yhteensä 482

Toimintavuonna 2005 kehitettiin edelleen PRH:n henkilöstöpolitiikkaa ja henkilöstön johtamista. PRH:n yhteistyötoimikunta ja johdoryhmä kokoontuivat säännöllisesti ja tukivat osaltaan johtamistyötä.

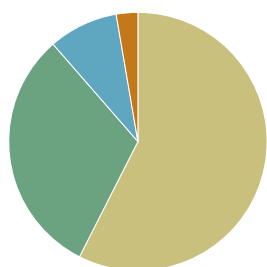
Henkilöstön koulutusta ja kehittymistä edistettiin suunnitelmallisesti. Erityisesti kiinnitettiin huomiota esimieskoulutukseen. Vuoden aikana saatettiin loppuun esimiesten valmennusohjelma, johon kuului ryhmätöitä, harjoituksia ja yhteensä 55 asiantuntijaluentoa.

Koko henkilöstölle kertyi koulutusta keskimäärin 6,5 päivää henkeä kohti.

Vuoden 2005 lopussa Patentti- ja rekisterihallituksessa työskenteli liki 500 eri alojen asiantuntijaa. Ilman taustavirkkaa olevien määräaikaisten osuus pieneni edellisvuodesta muutaman prosentin verran. Määräaikaista oli 55. Naisten osuus henkilöstöstä oli runsas kaksi kolmasosaa. Henkilöstön keski-ikä oli 45,7 vuotta.

Etätyön periaatteet ja palvelussuhteen ehdot tarkistettiin valtion työmarkkinalaitoksen antaman ohjeen mukaisiksi. Sopimuksen voimassaoloon ja etätyön ajankohtiin saatiin aiempaa enemmän joustoa ja valintamahdollisuuksia. Etätyösopimuksia solmittiin tai uusittiin viiden henkilön kanssa.

Kokoaikaiset ja osa-aikaiset sukupuolen mukaan 31.12.2005

Kokoaikainen nainen	277
Kokoaikainen mies	150
Osa-aikainen nainen	42
Osa-aikainen mies	13
Yhteensä	482

Uuden palkkausjärjestelmän sisäänaajovuosi

Alkuvuoden ajan Patentti- ja rekisterihallituksen hallintoa ja henkilöstöjärjestöjen edustajia kuormittivat kiivastahtiset virkaehtosopimusneuvottelut, jotka liittyivät uuden palkkausjärjestelmän käyttöönottoon. Järjestelmän kehittämisprojekti päättyi keväällä 2005. Uudet virkaehtosopimukset ja niihin liittyvä ohjeistus tulivat voimaan maaliskuun alussa 2005. Tämän jälkeen palkkausjärjestelmän käyttöönottoa ryhtyi jatkamaan tehtävien vaativuuden arviointiryhmä. Tämä työryhmä arvioi tai tarkisti aiemman arvion yhteensä 180 tehtävän vaativuustason osalta.

Uuden palkkausjärjestelmän käyttöönotto vaati myös paljon koulutusta ja käytännön ohjeistusta sekä esimiehille että henkilöstölle. Projektin aikana kehitetty kehityskeskustelukäytäntö vakiintui käyttöön. Palkkauksen seuranta- ja kehittämisryhmä aloitti toimintansa loppuvuodesta. Ensimmäiset palkkatilastot osoittivat, että palkkajärjestelmälle asetetut tavoitteet toteutuivat kohtuullisen hyvin.

Työkykyä ylläpidettiin monilla tavoilla

Työkykyä ylläpitävässä TYKY-toiminnassa ja virkistystoiminnassa järjestettiin työyhteisöön ja työhyvinvointiin liittyviä luentoja sekä monipuolisia liikunta- ja virkistystapahtumia. TYKY-iltapäivä sai hyvää palautetta henkilöstöltä.

Myös omatoimista fyysisestä kunnosta huolehtimista tuettiin. Taloon hankittiin kuntoiluvälineitä ja henkilöstölle jaettiin liikuntalippuja. PRH liittyi Suomen Kuntoliikuntaliittoon yhteistoimintajäseneksi ja nimesi liikuntayhteyshenkilön.

Sairauspoissaoloja kertyi henkilötyövuotta kohden noin 12 päivää. Määrän suuruuteen vaikuttavat PRH:n ikärakenne ja muutamat pitkäaikaissairaustapaukset. Myönteistä oli se, että lyhyiden, 1-3 päivän mittaisten sairauspoissaolojen osuus laski.

Työterveyshuoltosopimus uusittiin seuraavaksi neljäksi vuodeksi.

Tasa-arvosuunnitelmasta perusta tasa-arvoasioiden seurannalle ja kehittämiseksi

Tasa-arvotoimikunnassa käynnistettiin syyskaudella uuden tasa-arvolain edellyttämät selvitykset ja muut tasa-arvoa edistävät toimenpiteet.

Tasa-arvokyselyn tulokset ja palkkatilastot selvitykset antoivat myönteisen kuvan tasa-arvoasioiden tilasta ja kehityssuunnasta. Toimikunnan työskentelyn tuloksena saatiin konkreettinen tasa-arvosuunnitelma jatkotoimenpiteitä varten. Suunnitelmassa on kirjattu toimenpiteet sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseksi sekä sovittu niiden toteuttamisesta, vastuuhenkilöistä, tiedottamisesta ja seurannasta.

Työilmapiiri ja työolot pääosin kunnossa - palkkaus askarrutti

Henkilöstön suhtautuminen työympäristöön on pysynyt myönteisenä. Tämä näkyy erityisesti vuoden 2005 työtyytyväisyyskyselyn tuloksista. Asteikolla 1 - 5 suoritettussa mitauksessa saavutettiin varsin hyvä keskiarvo 3,42, joka sivusi edellisen vuoden tulosta. Koko valtionhallinnon keskiarvo on ollut viime vuosina 3,3.

Myönteisimmin PRH:ssa suhtauduttiin työilmapiiriin ja yhteistyöhön sekä työoloihin. Ne saivat kyselyssä tuloksen 3,76. Myös työn sisältö ja haasteellisuus saivat myönteisen arvosanan: keskiarvo oli 3,63.

Palkkauksesta saatu palaute on parantunut vuodelta, vaikka tulos 2,83 onkin edelleen matalahko.

Uusia tutkijainsinöörejä rekrytoitiin

Kansainväliset sopimukset edellyttävät, että PRH:lla on PCT-virastona oltava vähintään sata eri tekniikan alojen tutkijainsinöörin vakanssia. Tämän ja kasvavan työmäärän vuoksi tutkijainsinöörejä alettiin vuonna 2005 rekrytoida lisää.

Yritys- ja yhteisölinjan tehtävänä on huolehtia siitä, että yhteiskunnan käytettävissä on ajantasaiset ja kattavat tiedot Suomessa toimivista yrityksistä ja säätiöistä. Linja rekisteröi uudet yritykset ja muutokset olemassa olevien yritysten tietoihin kaupparekisteriin sekä yritys- ja yhteisötietojärjestelmään (YTJ). Linjan tehtävänä on myös vahvistaa yrityskiinnitykset, rekisteröidä säätiöasiat ja valvoa säätiöiden hallintoa.

Yritysasainneuvottelukuntaan kuuluu elinkeinoelämän edustajia.

Sujuvasti rekisteriin: Ilmoitusten käsittely tehostui. Tiedot ovat entistä paremmin ajan tasalla.

Linja tehosti toimintaansa ja ilmoitusten käsittelyajat lyhenivät merkittävästi vuoden 2005 aikana. Rekisterien laatua ja tietojen ajantasaisuutta parannettiin edelleen. Kaupparekisteristä poistettiin yli 28 000 toimimatonta yritystä. Yritysten tiedoista tehtiin yli 31 miljoonaa hakua YTJ-tietopalvelussa. Taloustutkimus Oy:n tutkimuksessa www.ytj.fi sijoittui kymmenen tunnetuimman verkkobrändin joukkoon. Tietojärjestelmien uudistamishanke Novus käynnistyi.

Kaupparekisterin käsittelyajat lyhenivät kehittämistyön myötä. Uusien yritysten perustamiseen liittyvien asioiden käsittelyaika oli vuoden 2005 loppupuolella keskimäärin kuusi työpäivää. Ilmoitukset otettiin useimmiten käsittelyyn 2 - 4 vuorokauden aikana niiden jättämisestä. Osa ilmoituksista vaati kuitenkin asiakkaalta korjaustoimia. Kaikkien perustamisilmoitusten käsittelyaikojen keskiarvo, joka sisältää myös korjaukset, oli vuoden toisella puoliskolla noin 12 työpäivää.

Virheettömien muutosilmoitusten käsittely nopeutui noin kahdella päivällä, sillä syyskuudella nämä ilmoitukset käsiteltiin keskimäärin viiden työpäivän aikana. Kaikkien muutosilmoitusten keskimääräinen käsittelyaika oli 12 työpäivää. Samassa ajassa käsiteltiin myös yrityskiinnityshakemukset.

Tilinpäätösilmoitukset käsiteltiin muita ilmoituksia nopeammin. Niiden keskimääräinen käsittelyaika pysyi muutamana ruuhkuhiippua lukuun ottamatta koko vuoden ajan ennätyskellisen lyhyenä, noin 1 - 3 työpäivässä.

ytj.fi

Asiakaspalvelua parannettiin kertomalla ilmoitusten tekijöille kaupparekisterin kotisivuilla tieto odotettavissa olevasta käsittelyajasta.

Rekisteritietojen ajantasaisuus parani

Rekisteritietojen ajantasaisuus parantui entisestään, kun kaupparekisteristä poistettiin kertomusvuoden aikana runsaat 28 000 toimimatonta yritystä. Kaikkiaan kaupparekisteristä on poistettu 2000-luvulla yli 98 000 yritystä ja poistot jatkuvat.

Tietojen kattavuutta parannettiin valvomalla aktiivisesti tilinpäätöstietojen ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista. Kertomusvuonna valvontatoimia voitiin tehdä lähes 35 000. Manuaalista työtä saatiin olennaisesti vähennettyä, kun valvontakirjeet voitiin tulostaa kaupparekisterijärjestelmästä. Tilinpäätösvalvonta tarjoaa haasteen myös osakeyhtiöistä vasta noin puolet on ilmoittanut tilinpäätöksensä kaupparekisteriin lain edellyttämällä tavalla.

YTJ on tunnettu ja suosittu brändi

Patentti- ja rekisterihallituksen ja verohallinnon yhteinen yritys- ja yhteisötietojärjestelmä (YTJ) sijoittui Taloustutkimus Oy:n tekemässä "Verkkobrändien arvostus Suomessa 2005" -tutkimuksessa kymmenen tunnetuimman suomalaisen verkkopalvelun joukkoon. YTJ-verkkopalvelusta www.ytj.fi löytyvät yhteiset lomakkeet, joilla yritys voi ilmoittaa tietonsa yhdellä kertaa molemmille viranomaisille. Lisäksi palvelu välittää maksutta yrityksen tunnistus- ja yhteisötietoja sekä tietoja siitä, mihin rekistereihin yritys on merkitty. Vuonna 2005 tässä maksuttomassa YTJ-tietopalvelussa tehtiin yli 31 miljoonaa hakua. Kasvua edellisestä vuodesta oli 9 prosenttia.

Linjan rekisterien sisältämien tietojen kysyntä kasvoi edelleen. Maksulliset sähköiset kaupparekisteritietojen kyselyt lisääntyivät 33 prosenttia ja tilinpäätöstietojen kyselyt 26 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Tietojärjestelmien uudistamishanke käynnistyi

Linjan tietojärjestelmien uudistamiseen tähtävä Novus-hanketta valmisteltiin koko vuoden ajan. Hankkeen tueksi valittiin kilpailuttamisen kautta integraatiokonsulttiryitys Deloitte Oy.

Konsulttiryityksen henkilöstöä ja omia uusia teknisiä asiantuntijoita perehdytettiin

linjan toimintoihin ja olemassa oleviin tietojärjestelmiin. Hankesuunnitelmaa päivitettiin ja tarkennettiin yhdessä integraatiokonsultin kanssa. Uudistamishanketta varten valmisteltiin erilaisia menettelytapoja ja ohjeistoja.

Sähköisen asioinnin suunnittelua jatkettiin verohallinnon ja Patentti- ja rekisterihallituksen yhteisessä projektissa. Sähköinen asiointi kattaa ensivaiheessa yritysten yhteystietojen ilmoittamisen verohallinnon ja PRH:n rekistereihin. Sähköisen asioinnin tueksi valmistui niin sanottu roolivarmenne -palvelu. Sen avulla on mahdollista tarkistaa kaupparekisteristä henkilön roolit eri yrityksissä.

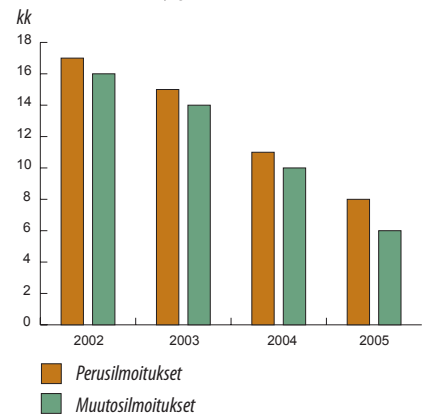
Yritysasiantuntijaneuvottelukunnan jäsenet vuonna 2005:

- Asianajaja Pekka Sirviö, Suomen Asianajajaliitto
- Johtaja Rauno Vanhanen, Suomen Yrittäjät
- Hallintoneuvoston puheenjohtaja Markus Aaltonen, Etelä-Pohjanmaan Uusyrityskeskus
- Osastopäällikkö Leena Linnainmaa, Keskuskauppakamari
- Osastopäällikkö Antti Majjala, Elinkeinoelämän Keskusliitto EK
- Johtaja Ursula Ranin, Nokia Yhtymä
- Varatuomari Kari Lehti, Pellervo-Seura ry
- Varatoimitusjohtaja Stig Henriksson, Suomen Kaupan Liitto ry
- Toimitusjohtaja Ulla Partanen, Operaria Ulla Oy
- Varatoimitusjohtaja Erkki Kontkanen, Suomen Pankkiyhdistys
- Kehitysjohtaja Iikka B. Voipio, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
- Toiminnanjohtaja Juha Ahvenniemi, Suomen Taloushallintoliitto
- Toimitusjohtaja Anders Blom, Perheyritysten Liitto ry

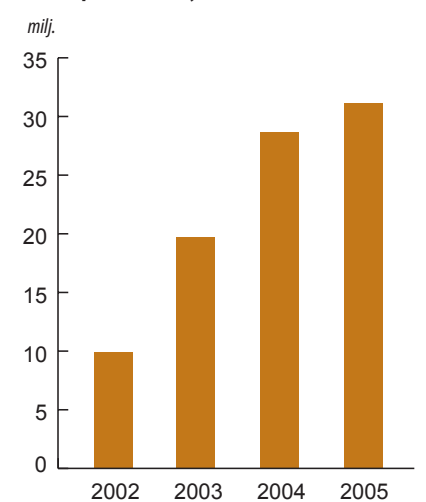
PRH:n edustajina neuvottelukunnassa toimivat puheenjohtajana pääjohtaja Martti Enäjärvi, varapuheenjohtajana linjanjohtaja Olli Koikkalainen ja sihteerinä apulaisjohtaja Ulla-Maija Sarkkinen.

Muina jäseninä PRH:sta olivat apulaisjohtaja Sakari Kauppinen, ylijohtaja Eero Mantere, linjanjohtaja Eija Nuorlahti-Solarmo ja viestintäjohtaja Leo Lehdistö (13.7. saakka).

Ilmoitusten käsittelyajat 2002-2005

YTJ-tietopalvelun haut yhteensä 2002-2005

Patentti- ja innovaatiolinjan perinteinen päätehtävä on tutkia patentoitaviksi haettavien keksintöjen uutuus ja patentoitavuus sekä rekisteröidä hyödyllisyyksimallit. Kansainvälisten patenttihakemusten tutkiminen on uusi merkittävä tehtäväalue. Tähän asti linjan tehtävä on ollut Patenttityhteistyösopimuksen (PCT) mukaisesti ottaa vastaan suomalaisten hakijoiden tekemiä kansainvälisiä patenttihakemuksia ja varmistaa, että ne ovat muodollisesti oikein laadittuja. Nyt tehdään hakemuksille myös kansainvälinen uutuustutkimus. Myös eurooppapatenttihakemukset on mahdollista panna vireille PRH:n kautta. Kun eurooppapatentti on myönnetty ja se halutaan saattaa voimaan Suomessa, linja vastaa rekisteröinnistä ja julkaisemisesta.

PCT

Patentti- ja rekisterihallituksesta tuli kansainvälinen PCT-viranomainen. Työ käynnistyi vauhdikkaasti. Hakijat ovat tyytyväisiä toimintaan.

Linja elää haasteellista kehitysvaihetta. Kertomusvuonna aloitettiin työ tutkivana kansainvälisenä PCT-viranomaisena. Uusien taitojen omaksuminen vaati perusteellisen kouluttautumisen. Työmäärän kasvaessa palkattiin uusia tutkijainsinöörejä.

Paperijulkaisukokoelmat ovat pääosin historiaa, koska tutkimustyö on siirtynyt lähes kokonaan tietokannoista tehtäväksi ja myös hakemusasiakirjat arkistoidaan sähköisesti. Tutkimusprosessi muuttuu lähivuosina kokonaan sähköiseksi. Laadunhallinta ja laatujärjestelmien jatkuva kehittäminen nousevat yhä merkittävämpään rooliin sekä kansallisissa että kansainvälisissä patenttijärjestelmissä. Asiakkailta on valittavanaan kolme erilaista patenttijärjestelmää.

Suomalaiset yritykset kansainvälistyvät, tutkimusta siirtyy ulkomaille ja patenttistrategiat muuttuvat. Tästä seuraa, että suomalaiset yritykset tekevät ensihakemuksia myös muualla kuin Suomessa.

Kansallisten patenttihakemusten lievistä vähenemisestä huolimatta linjalla tehtävän tutkimustyön määrä kasvoi, kun PCT-hakemusten tutkiminen käynnistyi. Työmäärän kasvun vuoksi palkattiin 15 uutta tutkijainsinööriä ja vuonna 2006 tarvitaan edelleen lisää työvoimaa.

Sähköisesti tehtävien hakemusten määrä kasvaa. Ensihakemuksista tehtiin vuonna 2005 reilu kolmannes sähköisesti, PCT-hakemuksista jo noin puolet. Eurooppapatenteista saatettiin sähköisesti voimaan noin viidennes.

Kymmenen suurimman hakijan joukko pysyy vuosi vuodelta lähes samana muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Vuonna 2005 nousijoita olivat betonirakentamiseen erikoistunut Consolis Technology Oy Ab ja muun muassa matkapuhelinten kuoria valmistava Perlos Oyj.

Työ tutkivana PCT-viranomaisena käynnistyi menestyksellisesti

PRH:n toiminta kansainvälisenä tutkivana viranomaisena käynnistyi huhtikuussa 2005.

Tutkijoiden kouluttaminen PCT-tutkimustyön uusiin tehtäviin onnistui hyvin: tutkimusprosessi saatiin heti sujuvaksi. Tutkimusraportit lähtivät hakijoille ajoissa. Työ tehdään kahden tutkijan tiimeissä. PCT-hakemuksen tutkii toinen tutkijainsinööri kuin kotimaisen ensihakemuksen on tutkinut, mitä myös asiakkaamme ovat toivoneet. Kansainvälisten hakemusten käsittelyssä tarvittavien kymmenien lomakkeiden täyttöä helpottamaan tutkijainsinööreille tehtiin selainpohjainen työkalu.

Asiakkaat ottivat uuden roolin vastaan myönteisesti. Tutkittavaksi saatiin selvästi arvioitua enemmän hakemuksia, ja asiakkailta saatu palaute oli kauttaaltaan positiivista.

Tutkimustyön laatu korostuu

Tutkimustyön laatu nousi varsinkin PCT-

viranomaisten välisissä keskusteluissa entistä merkittävämpään rooliin. PCT-tutkimusohjeissa on laatua käsittelevä osio, jossa kirjataan yhteiset minimivaatimukset laadunhallintajärjestelmälle.

Patentti- ja innovaatiolinjalla on jo pitkään kiinnitetty huomiota laatuasioihin, mutta uuden roolin myötä panostusta lisättiin perustamalla laaturyhmä. Sen tehtävänä oli luoda linjalle laadunhallintajärjestelmä, jonka esikuvana oli ISO 9000. Uusi järjestelmä otettiin kertomusvuonna käyttöön ja tavoitteena on sertifioida se 2006.

Patenttilain muutokset

Vuonna 2000 Maailman henkisen omaisuuden järjestön WIPO:n puitteissa allekirjoitettiin sopimus, Patent Law Treaty, jolla harmonisoitiin patenttilakien muutoseikkoihin kohdistuvia vaatimuksia. Tähän perustuva patenttilain muutos astuu voimaan 6.3.2006. Vuonna 2000 uudistettiin myös Euroopan patenttisopimusta, ja siitä johtuvat lainmuutokset astuvat voimaan vuoden 2007 lopulla. Molemmat muutokset hyväksyttiin Suomen eduskunnassa marraskuussa 2005.

Keskustelu yhteisöpatentista vaimeni

Kun yhteisöpatenttijärjestelmästä ei päästy yksimielisyyteen, keskustelu hiljeni jo keväällä 2004 ja hiljaiselo jatkui kertomusvuonna. Direktiivihanke tietokoneella toteutettujen keksintöjen patentoitavuudesta raukesi heinäkuussa 2005 Europarlamentin ja ministerineuvoston välisiin näkemuseroihin.

Suomessa tuli vuoden alussa voimaan patenttilain muutos. Se helpotti PCT-järjestelmää käyttävien hakijoiden asemaa. He voivat jatkaa hakua Suomessa 31 kuukauden kuluttua ensihakemuksesta, vaikka eivät olisi pyytäneet patentoitavuustutkimusta PCT-vaiheessa.

Toinen lakimuutos aiheutui kahdesta kansainvälisestä sopimuksesta. Vuonna 2000 Maailman henkisen omaisuuden järjestön WIPO:n puitteissa allekirjoitettiin sopimus, Patent Law Treaty, jolla harmonisoitiin patenttilakien muutoseikkoihin kohdistuvia

vaatimuksia. Samana vuonna uudistettiin Euroopan patenttisopimusta muun muassa siten, että sopimukseen otettiin mahdollisuus rajoittaa myönnettyä patenttia. Lakimuutos hyväksyttiin Suomen eduskunnassa marraskuussa 2005.

Patenttihakemuksia (kpl)

	2004	2005
Patenttihakemuksia	2220	2059
kotimaisia	2011	1830
ulkomaisia	209	229
Myönnettyjä patenteja	2075	1757
Suomessa voimaansaatettuja		
eurooppapatentteja	5759	5639
Patenteja voimassa vuoden lopussa		
PRH:n myöntämiä	18 234	17 846
Euroopan patenttiviraston		
myöntämiä	17 825	21 625

Hyödyllisyysmallihakemuksia (kpl)

	2004	2005
Hyödyllisyysmallihakemuksia	496	439
kotimaisia	474	425
ulkomaisia	22	14
Rekisteröityjä hyödyllisyysmalleja	434	403
Rekisterissä vuoden lopussa	3156	3034

Vuonna 2005 eniten patenttihakemuksia tehneet kotimaiset yritykset (kpl)

Metso Corporation	125
Nokia Corporation	109
Kone Corporation	57
VTT	48
ABB Oy	30
Wärtsilä Finland Oy	26
Kemira Group	14
M-Real Oyj	13
Sandvik Tamrock Oy	13
Elisa Oyj	12
Outokumpu Technology Oyj	12
Outokumpu Oyj	10
Perlos Oyj	11
Consolis Technology Oy Ab	10
LK Products Oy	9
Praoc Group Oy Ab	9
Planmeca Oy	9
Raumaster Paper Oy	8

TAVARAMERKKI- JA MALLILINJA

Tavaramerkki- ja mallilinjan tehtävänä on edistää oman alansa teknistä ja taloudellista kehitystä sekä tukea elinkeinoelämän toimintaa ja yrittäjyyttä. Perustoimintoihin kuuluvat tavaramerkki- ja mallioikeushakemusten käsitteleminen sekä näitä oikeuksia koskevien rekisterien pitäminen. Tietoyhteiskunnan vaatimusten mukaisesti tarjoamme asiakkaillemme ja sidosryhmillemme yhä enenevässä määrin tietopalveluita ja neuvontaa. Merkittäviä toiminnan alueita ovat myös kansainvälinen yhteistyö ja oman alan lainsäädäntöön vaikuttaminen.

prh

Tavaramerkki- ja mallilinja teki ennätysellisen hyvän tuloksen ja sai asiakkailta erinomaisen arvosanan.

Kertomusvuosi oli muutosten ja uudistusten aikaa. Tavaramerkkilehti ja Mallioikeuslehti ilmestyivät joulukuussa viimeistä kertaa painetussa muodossa. Jatkossa ne julkaistaan ajan vaatimusten mukaisesti verkossa. Vuoden loppupuolella käynnistettiin sähköisen asioinnin kehittämisprojekti.

Osaavan henkilökunnan panos vaikutti ratkaisevasti Tavaramerkki- ja mallilinjan työn tuloksiin. Asiakkaiden tyytyväisyyttä kuvastavat hyvin toimintavuonna toteutetun kyselyn tulokset: vastaajat antoivat linjan toiminnasta kouluarvosanan 8,6.

Lehdet siirtyivät verkkoon

Linjan kuulutusjulkaisut Tavaramerkkilehti ja Mallioikeuslehti olivat vuoden 2005 aikana viimeistä kertaa saatavilla painetussa muodossa. Jo vuoden alussa kuulutusjulkaisut siirrettiin verkkoon, jossa asiakkaat saattoivat tutustua niihin maksutta. Vuoden 2006 alusta julkaisut ovat saatavilla ainoastaan verkossa.

Sähköistä palvelua kehitettiin

Tavaramerkki- ja mallilinjan johto käynnisti kertomusvuoden syksyllä hankkeen, jonka tavoitteena on kehittää palvelua siten, että asiakkaat voivat jatkossa jättää tavaramerkkien ja mallioikeuksien hakemukset sähköisesti.

Linjan tietopalvelut ja kotisivut olivat ahkerassa käytössä. Tavaramerkkien tietokannasta tehdään vuosittain satojatuhansia ja mallien tietokannasta kymmeniätuhansia kyselyjä. Tietopalvelun ja neuvonnan kehittämistyö jatkuu.

Kansalliset tavamerkit (kpl)

	2004	2005
Tavamerkkihakemukset.....	3320	3481
kotimaiset.....	2598	2820
ulkomaiset	722	661
Loppuunkäsittelyt.....	3561	3899
Hakemuksia vireillä		
vuoden lopussa	3315	2855
Ennakkotutkimukset	263	245
Käsittelyaika.....	8,7 kk	6,6 kk

Kansalliset mallioikeusasiat (kpl)

	2004	2005
Mallin rekisteröintihakemuksia.....	215	201
joissa malleja	644	479
Lopuunkäsittelyjen hakemusten		
sisäلتämät mallit, ...	665	748
joista rekisteröityjä malleja	447	380
Uudistus ja muutoshakemukset.....	623	662
Malleja vireillä vuoden lopussa.....	716	426
Ennakkotutkimuksia.....	20	16
Käsittelyaika.....	9,7 kk	10 kk

Suomea koskevat tavamerkkihakemukset maittain 2005 (20 suurinta)

Maa	Kansallinen	Kansainvälinen	EU (OHIM)	Yhteensä
Saksa	58	976	9938	10972
Yhdysvallat	283	196	10253	10732
Iso-Britannia	18	72	6661	6751
Espanja	2	81	5758	5841
Italia	2	244	4697	4943
Ranska	12	493	4228	4733
Suomi	2820		513	3333
Alankomaat	33	175	1836	2044
Sveitsi	29	334	1108	1471
Japani	17	123	1330	1470
Itävalta		110	1253	1363
Ruotsi	62	136	1046	1244
Belgia	1	52	855	908
Tanska	28	95	731	854
Puola		61	751	812
Kanada	3		733	736
Portugali		21	574	595
Taiwan	1		533	534
Kiina	5	263	233	501
Irlanti	2	11	464	477

Hakemusten määrissä pieniä muutoksia, käsittelyajat nopeutuivat

Vuoden aikana tehtiin yli 7 700 tavamerkkihakemusta. Hakemusten kokonaismäärä väheni jonkun verran.

Kansallisia hakemuksia oli lähes 3 500 ja kansainvälisiä yli 4 200. Edellisen vuoden määrään verrattuna kansalliset hakemukset lisääntyivät liki viisi prosenttia ja kansainvälisten hakemusten määrä väheni noin seitsemän prosenttia.

Euroopan yhteisön tavamerkkihakemusia varten lähetettiin liki 80 000 tutkimustulosta. Tavamerkin uudistushakemuksia tehtiin lähes 4 600.

Työn tehostumisen ja hakemusmäärien vähenemisen ansiosta tavamerkkiasioiden käsittelyä onnistuttiin selvästi nopeuttamaan. Vuoden lopulla kansallisten hakemusten käsittelyaika oli enää keskimäärin kuusi ja puoli kuukautta eli kahdessa vuodessa käsittely oli nopeutunut noin kahdella kuukaudella. Kansainvälisten hakemusten käsittelyaika lyheni edellisestä vuodesta miltei kahdella kuukaudella. Uudistusten käsittelyaika oli noin 2,5 kuukautta.

Puhelinlaitteille haettiin hanakasti mallisuoja

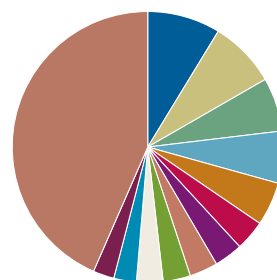
Puhelinlaitteet olivat selvästi suurin tuoter ryhmä, jolle Suomessa haettiin mallisuoja. Jaetulla toisella sijalla olivat pakkaukset, huonekalut ja kuljetusvälineet.

Mallin rekisteröintihakemusten vuotuinen määrä näyttäisi olevan vakiintumassa parinsadan paikkeille. Rekisteröintihakemuksissa olevien mallien määrä sen sijaan on edelleen reippaassa laskussa, vähennyistä edellisvuotisesta oli runsas neljännes. Kotimaisten hakemusten osuus kasvoi edellisvuodesta muutaman prosentin verran. Mallin rekisteröintihakemusten käsittelyaika pidentyi hieman, noin kymmeneen kuukauteen.

Käsiteltäviksi jätettiin noin 600 mallirekisteröintejä koskevaa uudistushakemusta. Määrä lisääntyi jonkin verran edellisvuodesta. Mallirekisterissä oli kertomusvuoden lopussa lähes 5 000 voimassaolevaa mallirekisteröintiä.

Patentti- ja rekisterihallitus välitti OHIMIin 100 yhteisömalleja koskevaa hakemusta. OHIM eli Office for Harmonization in the Internal Market - Trade Marks and Designs on Euroopan yhteisön sisämarkkinoilla toimiva tavamerkki- ja malliasioiden yhdenmukaistamisvirasto.

Kansallisten tavamerkkihakemusten jakauma tavara- ja palveluluokittain 2005

- Mainonta, liikkeenjohto, yrityshallinto
- Koulutus, urheilu- ja kulttuuripalvelut
- Tieteelliset, teknologiset ja oikeudelliset palvelut
- Tieteelliset ja sähköiset laitteet, tietokoneohjelmat
- Paperitavarat, painotuotteet, toimistotarvikkeet
- Vaatteet, jalkineet, päähineet
- Kasvipäiset elintarvikkeet
- Farmaseuttiset valmisteet
- Rakentaminen, huolto ja korjaus, asennuspalvelut
- Kaukoviestintä
- Vakuuttaminen, raha- ja kiinteistöasiat
- Eläinperäiset elintarvikkeet
- Muut luokat (yhteensä 33 luokkaa)

YHDISTYSASIAT-YKSIKKÖ

Yhdistysasiat-yksikön tehtävänä on toimia rekisterinpitäjänä, joka toteuttaa Suomen perustuslaissa turvattuja oikeuksia: yhdistymisen vapautta ja uskonnonvapautta. Yksikkö pitää yllä yhdistysrekisteriä, joka osaltaan turvaa vapaan kansalaistoiminnan mahdollisuuksia. Vuodesta 2003 alkaen yksikkö on pitänyt rekisteriä uskonnollisista yhdistyksistä. Tämän rekisterin tarkoituksena on olla mukana turvaamassa perustuslaissa säädettyä uskonnonvapautta. Rekisteri turvaa myös uskonnollista yhdistymisvapautta.

Yhdistysasiain neuvottelukuntaan kuuluu mm. puolueiden ja keskusjärjestöjen edustajia.

Sähköinen palvelu toi yhdistysrekisterin lähelle kansalaista.

Sähköinen ilmoittaminen on nopea ja vaivaton tapa yhdistyksille hoitaa muuttuneet tiedot rekisteröitäväksi. Yhdistykset voivat tehdä ilmoitukset perustamisesta, purkautumisesta ja tietojen muuttumisesta suoraan PRH:n kotisivuilla.

Uuden tekniikan käyttöönotto tehosti Yhdistysasiat-yksikön asiakaspalvelua ja perustehtävien hoitoa, yhdistysrekisterin ja uskonnollisten yhdistyksien rekisterin ylläpitoa.

Yhdistysrekisteriin merkitään yhdistysten perusilmoitukset, sääntömuutokset, hallituksen puheenjohtajan ja nimenkirjoittajien tietojen muutokset sekä ilmoitukset yhdistysten purkautumisista. Yksikössä voidaan tarkastaa etukäteen yhdistyksen säännöt tai niiden muutokset, jos yhdistys sitä pyytää. Yhdistysrekisteriin merkitään myös kauppakamarit

sekä niiden sääntöjen, nimenkirjoittajien ja lautakuntien muutokset.

Uskonnollisten yhdistyksien rekisterissä on tiedot myös näiden yhdistyksien rekisteröidyistä seurakunnista. Yhdistysrekisterin ja uskonnollisten yhdistyksien rekisterin tietoja on saatavissa otteina, todistuksina ja asiakirjajäljennöksinä. Yhdistysasiat-yksikkö neuvoo asiakkaita puhelimitse tai sähköpostilla kysymyksissä, jotka liittyvät yhdistyslakiin, sääntöihin, sääntöjen tulkintaan tai yhdistyskäytäntöön.

prh.fi

Kansalaistoiminta pysyi vilkkaana

Vuonna 2005 yhdistysrekisterissä oli 124 400 yhdistystä. Rekisteriin merkittiin liki 2 400 uutta yhdistystä. Uskonnollisten yhdyskuntien rekisterissä oli lähes 300 yhdyskuntaa ja rekisteröityä seurakuntaa.

Yhdistysrekisteriin saapui yli 20 000 ilmoitusta yhdistysten perustamisesta, sääntömuutoksista, nimenkirjoittajain vaihdoksista ja purkautumisista. Vuoden aikana yksikkö sai 170 ennakkotarkastushakemusta, 18 poikkeuslupahakemusta ja 150 uskonnollisia yhdyskuntia koskevaa ilmoitusta. Päätöksiä tehtiin yhteensä yli 20 000.

Ilmoitusten käsittelyajat nopeutuivat jonkin verran. Yksikkö käsitteli yhdistysten perus- ja purkautumisilmoitukset keskimäärin kahdessa kuukaudessa ja sääntömuutosilmoitukset noin puolessa vuodessa. Nimenkirjoittajien muutosilmoitukset käsiteltiin lähes reaaliajassa.

Tietojärjestelmä uudistuu

Yhdistysasiat-yksikkö avasi Innopäivänä, 29. marraskuuta, uuden sähköisen ilmoituspalvelun. Sähköinen ilmoitus on osa yhdistysrekisterin sähköisiä palveluita, joiden tavoitteena on tuoda rekisterit entistä paremmin kansalaisten ulottuville.

Sähköinen ilmoitus kuuluu tulevaan tietojenkäsittelyjärjestelmään. Sitä valmistettiin toimintavuoden aikana ja sen kehittäminen on yksikön suurin haaste vuonna 2006. Uudella tietojärjestelmällä on neljä tärkeää tavoitetta. Sen avulla nopeutetaan rekisteröintiä, helpotetaan ilmoituksen tekemistä sekä varmistetaan rekisterin tietojen oikeellisuus ja päätösten oikeusvarmuus.

Yhdistysasiain neuvottelukunta

Yhdistysasiat-yksikkö seuraa suomalaista yhteiskuntaa ja siinä tapahtuvia muutoksia. Yksikön ja sen sidosryhmien välisenä linkkinä toimii yhdistysasiain neuvottelukunta. Se koostuu neljä kertaa vuodessa käsittelemään yhteisöille merkityksellisiä lainsäädännön ja muiden alojen asioita. Neuvottelukunnassa ovat edustettuina maan kuusi suurinta puoluetta ja keskusjärjestöt sekä kauppa, maatalous ja urheilu. Neuvottelukunnan monipuolisesta asiantuntemuksesta on hyötyä yhdistysasioiden käsittelyä kehitettäessä.

Vuonna 2005 neuvottelukunnan kokouksissa käsiteltiin erityisesti yhdistysten verotukseen liittyviä aiheita ja kuultiin asiantuntijoiden ajankohtaisia katsauksia verosasioiden lisäksi mm. kolmannen sektorin ja kansalaisjärjestöjen toiminnasta.

Yhdistysasiain neuvottelukunnan jäsenet vuonna 2005:

- Järjestöpäällikkö Pertti T. Hyvönen, SAK
- Yhteisjohtaja Kerstin Ekman, SLU
- Ay-sihteerit Esko Grekelä, Vasemmistoliitto
- Puoluesihteerit Berth Sundström, RKP
- Neuvottelupäällikkö Rauno Lindahl, EK
- Puoluesihteerit Eero Lankia, Suomen Keskusta
- Johtaja Matti Hynynen, STTK
- Järjestöpäällikkö Jarmo Nurmio, AKAVA
- Johtaja Katariina Poskiparta, Vihreä Liitto
- Asiamies Hannu Rautiainen, EK
- Projektijohtaja Matti Kankare, Kansallinen Kokoomus
- Johtaja Matti Voutilainen, MTK
- Johtaja Rauno Vanhanen, Suomen Yrittäjät
- Poliittisen osaston päällikkö Vesa Mauriala, SDP
- Toimitusjohtaja Guy Wires, Kaupan Keskusliitto
- Johtaja Hannu Salokorpi, RAY

PRH:n edustajina neuvottelukunnassa toimivat puheenjohtajana pääjohtaja Martti Enäjärvi, varapuheenjohtajana yhdistysrekisterijohtaja Kalevi Sadeluoto, sihteerinä apulaisjohtaja Kari-Pekka Helminen sekä muina jäseninä ylijohtaja Eero Mantere, linjanjohtaja Olli Koikalainen ja viestintäjohtaja Leo Lehdistö.

MARKKINOINTI- JA LIIKETOIMINTAYKSIKKÖ

Markkinointi- ja liiketoimintayksikön tärkein tehtävä on markkinoida ja kehittää Patentti- ja rekisterihallituksen yrityspalveluja. Palvelut tuotetaan liiketaloudellisin perustein ja niitä kehitetään läheisessä yhteistyössä viraston asiakaspalvelun, neuvonnan ja linjaysiköiden asiantuntijoiden kanssa.

Idealuotsi auttaa pk-yrityksiä tuotekehityksessä ja tuotteiden kaupallistamisessa.

Yksikkö tarjosi useiden kanavien kautta asiakkaiden ja sidosryhmien käyttöön yritystietoa, yhteisötietoa ja teollisoikeudellista tietoa, jota Patentti- ja rekisterihallitus ylläpitää ja hallinnoi. Tätä tietoa asiakkaat hyödyntävät tutkimuksessa, tuotekehityksessä ja päätöksenteossa.

Markkinointi- ja liiketoimintayksikön asiakkaita ovat mm. pk-yritykset, teollisuus, asianajotoimistot, tilitoimistot, korkeakoulu ja tutkimuslaitokset sekä julkisten ja yksityisten yrityspalvelujen toimittajat.

Yksikkö tarjoaa asiakkaille laajan kirjon liiketaloudellisia palveluita:

- tekniikan tutkimus- ja tietopalvelut
- tavaramerkin ja mallin tutkimuspalvelut
- yhdistysrekisterin tietopalvelut
- kaupparekisterin tietopalvelut
- kurssit patentti- ja tavaramerkkiasioissa
- kurssit kaupparekisteriasioissa

Innovaatiojärjestelmä ja Idealuotsi-projekti

Suomi elää osaamisesta ja yrittäjyydestä. Aineettoman pääoman osuus yritysten arvomuodostuksesta on jo neljä viidesosaa. Henkisen omaisuuden eli osaamisen suojaaminen ja olemassa olevan osaamisen hyödyntäminen on kuitenkin useimmissa suomalaisissa yrityksissä vielä lapsenkengissä. Tietotaitovarot ovat myös pk-yrityksen arvokkainta omaisuutta. Silti yrityksistä runsaat puolet ei hyödynnä osaamisen suojamuotoja.

Tuotekehitykseen suunnatusta panoksesta jopa 30 - 50 % on päällekkäistä ja huonosti tuottavaa. Yrityksistä 85 % ei kuitenkaan käytä hyödykseen patenttijulkaisuja, jotka muodostavat maailmanlaajuisen teknisen tiedon lähteen. Patenttijulkaisut sisältävät

yksityiskohtaiset kuvaukset yli 32 miljoonasta teknisestä ratkaisusta.

Toimintavuoden aikana siirrettiin käytäntöön Patentti- ja rekisterihallituksen Idealuotsi-hankkeessa kehitettyjä ruohonjuuritason käytäntöjä. Niiden avulla pk-yritykset voivat hyödyntää suojamuotoja sekä käyttää olemassa olevaa tietoa ideoiden kaupallistamisen tehostajana.

Osana Idealuotsi-projektia kehitettiin yhteistyökumppaneiden kanssa yritysten liiketoimintaan suunnattu työkirja "Immateriaaliasioiden huomioiminen liiketoiminnassa". Kirjan tavoitteena on auttaa yrityksiä konkreettisesti hyödyntämään immateriaalijärjestelmää yrityksen kilpailukyvyyn nostajana.

Vuoden aikana valmistui myös opas "Tehoa tuotekehitykseen". Sen tarkoituksena on helpottaa tuotekehityksen teknisen tiedon hakemista patenttijulkaisuista. Opas kertoo myös, miten patenttitietoa kannattaa hyödyntää tuotekehityksen eri vaiheissa. Se opastaa tiedon omatoimiseen hankintaan ja auttaa ymmärtämään, milloin on syytä kääntyä tiedonhankinnan ammattilaisen puoleen.

Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) valituslautakunta käsittelee ja ratkaisee valitukset PRH:n päätöksistä, jotka liittyvät patenteihin, malleihin, integroitujen piirien piirimalleihin, hyödyllisyysmalleihin tai tavaramerkkeihin. Valituslautakunta ratkaisee myös erilaisia kaupparekisteriin, yhdistysrekisteriin ja säätiörekisteriin liittyviä valituksia. Valituslautakunnan päätöksiin voi hakea muutosta korkeimmasta hallinto-oikeudesta.

Oikeusministeriön työryhmä suunnitteli muutoksia valituslautakunnan toimintaan. Esitykselle vastustusta useilta tahoilta.

Patentti- tai tavaramerkkihakemusten hylkäämisestä aiheutuvat valitukset ovat vähenemässä. Sen sijaan väiteasioista valitettiin aiempaa enemmän. Uutta kuului toimintavuonna 2005 myös oikeusministeriön asettamalta työryhmältä. Se siirtäisi valituslautakunnan käsittelemät valitusasiat suurimmaksi osaksi Helsingin kärjäoikeuteen.

Valtaosa valituslautakunnan vuonna 2005 käsittelemistä valituksista liittyi tavaramerkki- ja patenttiasioihin. Näissä hakemusten hylkäämisestä johtuvat valitukset näyttivät vähentyneen. Väiteasioista taas valitettiin aiempaa enemmän. Vuonna 2005 saapuneista patenttialan valituksista yli 60 prosenttia koski päätöksiä myönnettyjä patenteja vastaan tehdyistä väitteistä. Yli 40 prosenttia tavaramerkkeihin liittyvistä valituksista koski päätöksiä rekisteröityjä tavaramerkkejä vastaan tehdyistä väitteistä.

Lisäksi kertomusvuonna saapuneista tavaramerkkivalituksista jo yli puolet liittyi päätöksiin Suomeen kohdistetuista kansainvälisistä rekisteröinneistä.

Valituslautakunnan tehtäviä kärjäoikeudelle?

Kertomusvuonna oikeusministeriön asettama työryhmä otti mietinnössään kantaa siihen, mikä olisi tarkoituksenmukainen toimivaltainen tuomioistuin aineettomiin oikeuksiin liittyvissä asioissa. Työryhmän enemmistö katsoi, että valituslautakunnan käsittelemät asiat tulisi siirtää suurimmaksi osaksi Helsingin kärjäoikeuteen.

Valituslautakunta ja Patentti- ja rekisterihallitus totesivat lausunnoissaan oikeusministeriölle, että muutokselle ei ole esitetty kestäviä perusteluja, ja että näitä hakemuskäyttöön kuuluvia asioita tulisi jatkossakin käsitellä hallinnollista tuomioistuinlinjaa noudattaen siten, että Korkein hallinto-oikeus toimii ylimpänä valitusasteena. Perustuslakimme edellyttämää valitusmenettelyä voidaan myös hyvin kehittää nykyiseltä pohjalta.

Valituslautakunnan tilastoa vuodelta 2004 ja 2005 (vuoden 2004 luvut suluisissa)

	Patentti	Tavaramerkki	Mallioikeus	Kaupparekisteri	Hyödyllisyysmalli	Yhdistysrekisteri	Säätiö	Yhteensä
Valituslautakunnalle tulleita valitusasioita	26 (65)	127 (144)	3 (6)	1 (2)	6 (11)	2 (1)	1 (1)	166 (230)
Valituslautakunnan ratkaisemia valitusasioita	34 (36)	141 (114)	11 (3)	0 (2)	5 (9)	0 (1)	0 (1)	191 (166)
Muutoksia PRH:n päätöksiin	13 (15)	26 (21)	0 (0)	0 (1)	3 (5)	0 (0)	0 (0)	42 (42)
Lausuntoja KHO:lle	22 (15)	20 (19)	0 (0)	0 (0)	2 (4)	0 (1)	0 (1)	44 (40)
Välipäätöksiä	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (0)	1 (0)	2 (0)
Ratkaisemattomia asioita vuoden lopussa	50 (58)	289 (303)	3 (11)	3 (2)	6 (5)	3 (1)	2 (1)	356 (381)

VIESTINTÄ- JA YHTEISKUNTA-ASIAT

Viestintä- ja yhteiskunta-asioiden yksikkö vastaa PRH:n yleisestä ja yhteisestä viestinnästä ja mediayhteyksistä sekä avustaa yhteiskunta-asioiden hoidossa. Yksikkö tukee PRH:n sidosryhmätoimintaa ja osallistuu PRH:n markkinointiin ja asiakaspalveluun. Yksikkö toimii läheisessä yhteydessä PRH:n valtakunnallisten ja alueellisten hankkeiden kuten INNOSUOMI-projektin kanssa sekä vastaa INNOGALLERIAN toiminnasta.

**PRH:n kotisivujen suosio kasvaa. Inno-
galleriassa taidetta, INNOSUOMEA ja yhdistyksiä.
Messuesiintymisistä hyviä kokemuksia.**

Patentti- ja rekisterihallituksen viestintävuosi oli monipuolinen. Asiakaslehti PRHtieto ilmestyi kaksi kertaa, henkilöstölehti Ikiliikkuja 14 kertaa. Verkkosivut saivat asiakkailta korkean arvosanan. Innogalleriassa oli kolme näyttelyä ja PRH esiintyi sekä pääkaupungin että maakuntien messuilla. INNOSUOMI oli näyttävästi esillä.

Ikiliikkuja tiedotti kerran kuukaudessa

Sisäisessä tiedotteessa, Ikiliikkujassa, kerrottiin toimintavuoden aikana monipuolisesti ajan-kohtaisista asioista ja tapahtumista sekä työn muutoksista ja työhyvinvoinnista. Vuoden aikana julkaistiin 14 Ikiliikkujaa, jotka jaettiin nelivärisinä tulosteina jokaiselle työntekijälle. Ikiliikkuja on myös luettavissa ja samalla arkistoituna PDF-muodossa sisäisessä verkossa, Innonetissä.

Vuoden aikana saatiin Ikiliikkujasta lukea PRH:n verkkoviestinnän kuulumiset ja seurata uusien verkkopalvelujen kehittämistyötä. PRH:n aloittamisesta kansainvälisenä PCT-viranomaisena iloittiin Ikiliikkujan sivuilla. Yrittäjille suunnattu uusi hanke, Idealuotsi, esiteltiin henkilöstölle ennen hankkeen lanseerausta. Ikiliikkujan matkassa päästiin myös kansainväliseen PatLib-konferenssiin Romaniaan.

Uuden palkkausjärjestelmän käyttöönotto ja henkilöstölinjapäätös saivat Ikiliikkujassa runsaasti palstatilaa. Työhyvinvoinnista ja PRH:n työhyvinvointitoiminnasta julkaistiin useita juttuja. Mukana oltiin myös Innogallerian näyttelyissä, PRH:n vierailulla Porissa, henkilöstön kevätretkellä Lohjalla, Manufaktuuripäivän juhlissa ja INNOSUOMI-palkintoja jakamassa sekä seurattiin, mitä PRH:n naapurissa, Kampin suurella rakennustyömaalla tapahtui.

PRHtieto kertoi ajankohtaiset asiat alalta

Kaksi kertaa vuodessa ilmestyvä asiakaslehti, PRHtieto, osallistui artikkeleillaan suomalaisen muotoilun juhluvoiteen. Tavaramerkistä ja mallisuojausta kerrottiin muotoilun näkökulmasta. "Ilman mallin rekisteröintiä yritys on käytännössä aseeton tuotteen jäljittelijöitä vastaan", tiivistetään lehden numerossa 2/2005.

PCT-viranomaisuus, eurooppalainen yritysrekisteri, eurooppayhtiö, puolustusvoimille järjestetty patenttikurssi, INNOSUOMI ja yhdistystoiminnan historiakatsaus olivat muita laajempia ajankohtaisia aiheita, joiden kautta myös PRH:n toiminta ja palvelut tulivat

lehden lukijoille tutuiksi. Direktiivi, joka ei tullut -artikkeli valotti laajasti, miksi EU:n jäsenmaiden kannattama ehdotus uudeksi tietokoneella toteutettuja keksintöjä koskivaksi direktiiviksi äänestettiin kumoon EU:n parlamentissa.

PRHtieto-lehdessä julkaistaan ruotsinkielinen tiivistelmä. Lehti on myös luettavissa kotisivuilla PDF-muodossa.

Kotisivut saivat hyvän arvosanan

Kotisivuille osoitteessa www.prh.fi tultiin etusivujen kautta hieman yli 2 miljoonaa kertaa vuoden 2005 aikana. Vuoden aikana panostettiin asiakaspalvelun parantamiseen: kolmikielisen sivuston etusivut uudistettiin kokoamalla PRH:n koko palvelupaletti yhteen. Sen lisäksi avattiin erityinen verkkoasiointisivusto, josta löytyvät kaikki PRH:n maksulliset tuotteet ja palvelut. Uutta on myös yhdistysrekisterin uusi rekisteröintipalvelu.

PRH:n tekemässä asiakastytyväisyyskyselyssä kotisivut saivat arvosanaksi 8,4 (asteikolla 4-10). Kyselyn väitelauseissa asiakkaat arvioivat tiedon määrää, ajantasaisuutta ja tiedon löytymistä sekä tekstien helppolukuisuutta, ulkoasua ja teknistä toimivuutta. Tiedon ajantasaisuutta pidetään parhaimpana ja tiedon löytäminen koettiin kaikkein vaikeimmaksi.

Sivujen toimitus on jaettu eri linjoille ja yksiköille, ja päätoimittajana työskentelee tiedottaja. Sivujen kehityksestä ja koordinoimista vastaa työryhmä, jossa on 22 jäsentä linjoilta ja yksiköistä. Työryhmää johtaa päätoimittaja. Kotisivuille kirjoittaville asiantuntijoille järjestettiin kirjoittajakoulutusta.

Innogalleria 2005

Innogallerian vuosi alkoi INNOSUOMEN merkeissä. Maaliskuun loppuun saakka esillä oli palkittujen kirjoja ja tuokiokuvia INNOSUOMEN kymmenvuotiselta taipaleelta sekä juhlavuonna 2004 palkitut innovaatiot.

Naapuripua eduskunnalle

Huhtikuussa asetettiin esille Suomen kaikkien

aikojen suurimman taidekilpailun sato. Eduskunnan lisärakennuksen taidekilpailun palkintolautakunnan puheenjohtaja, puhemies Paavo Lipponen julkisti kilpailun tuloksen ja avasi kaikkien kilpailuehdotusten näyttelyn Innogalleriassa 6.4.2005. Kaikki kilpailuun osallistuneet 1719 ehdotusta lisärakennuksen taideteoksiksi olivat esillä 22.4. saakka ja sen jälkeen näyttely jatkui kuuden palkitun kilpailuehdotuksen osalta toukokuun puoliväliin.

LIITTO - yhdistykset yhteiskunnan rakentajina

Syyskaudella Innogalleriassa oli esillä yhdistystoiminnan historiasta ja nykyisyydestä kertova näyttely, jossa tarkasteltiin sadan vuoden takaisten maailmanhistorian tapahtumien vaikutusta suomalaiseen yhteiskuntaan ja siinä omaleimaisena vaikuttavaan yhdistystoimintaan.

Työmarkkinoilla toimivien etujärjestöjen kautta esiteltiin yhdistysten rekisteri, sen syntyvaiheet, merkitys ja sähköinen nykyisyys.

Messuilla vilkasta

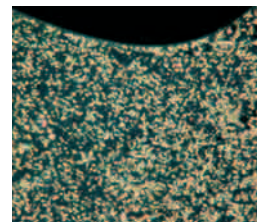
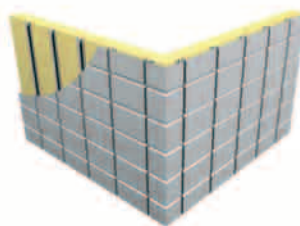
Maaliskuun puolessa välissä PRH osallistui Oma Yritys -messuille Helsingissä. Nämä messut ovat vuosittainen "tulevaisuuden tekijöiden kontaktitapahtuma". Huhtikuussa PRH esiintyi Yritys 2005 Kohtaaminen -tapahtumassa Jyväskylässä.

Toukokuussa PRH oli esillä yhdessä Satakunnan TE-keskuksen ja Keksintösäätiön kanssa innovaatio- ja teollisoikeusteemapäivillä Porissa ja Synergia-messuilla Oulussa, jossa teemana oli "luovuudesta liiketoimintaan". Se toteutettiin yhteistyössä Keksintösäätiön ja Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen kanssa.

Elo-syyskuussa PRH osallistui HITEC 2005 -messuille Tampereella, MecaTec 2005 -messuilla Helsingissä ja alihankinta 2005 -messuilla Tampereella syyskuun lopulla. MecaTec 2005 -tapahtuma toteutettiin yhteistyössä Euroopan patenttinviraston (EPO) kanssa. Lokakuussa pidettiin Joensuussa yhdistetty INNOSUOMI-päivän sekä yhtiö- ja teollisoikeuksien teemapäivä.

INNOSUOMI 2005

INNOSUOMI on vuonna 1994 alkanut hanke, joka pyrkii käytännönläheisesti ja jatkuvasti uudistuen edistämään luovuutta, osaamista, yrittäjyyttä ja yhteistyötä. Näin mahdollisuudet hyvinvoinnin kasvuun koko maassa paranevat. INNOSUOMI-hanke tukeutuu voimakkaasti alueelliseen toimintaan ja paikallisiin toimijoihin. Hanke huipentuu vuosittain tasavallan presidentin palkintojen jakoon.

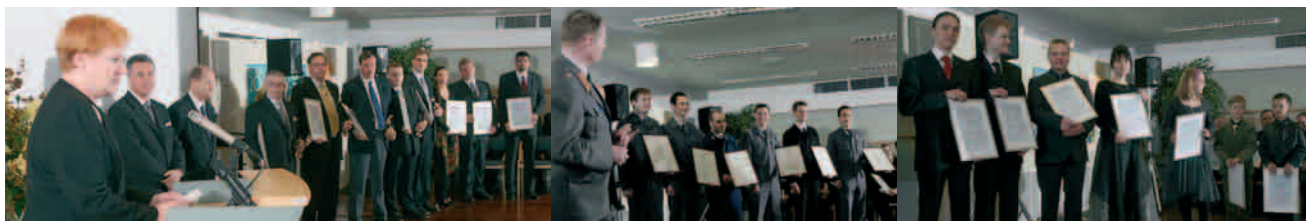

INNOSUOMI-hankkeen vuoden 2005 teema oli "luovuus työn ja yrittäjyyden kehittäjänä".

Innovaatioiden laaja kirjo oli INNOSUOMI-kilpailun raadille mieluisa yllätys vuonna 2005. Osaaminen on Suomessa entistä monipuolisempaa. Kilpailuun tuli hyviä ehdotuksia Ahvenanmaalta Lappiin eli osaaminen ei ole maantieteellisesti keskittynyttä. Osaamisessa on pienen maan voima ja tulevaisuus.

Vuoden 2005 INNOSUOMI-kilpailun teemalla "luovuus työn ja yrittäjyyden kehittäjänä" pyrittiin nostamaan esille hyviä käytäntöjä ja esimerkkejä yrityksistä, joissa luovuus on nostettu kunniaan työnteon ja yrityksen tuloksellisen toiminnan edellytyksenä.

INNOSUOMESSA niin kuin laajemminkin yhteiskunnassa on oivallettu, että panostus innovatiiviseen toimintaan on laajempi kysymys kuin sinänsä välttämätön investointi tutkimukseen ja tuotekehitykseen. Myös työolosuhteiden ja työympäristön on tuettava

niin taloudellisesti kuin sosiaalisestikin luovaa työpanosta.

Vuosi huipentui Innopäivänä 29.11.2005 pidettyyn valtakunnalliseen INNOSUOMI-palkintojenjakotilaisuuteen. Tasavallan presidentti Tarja Halonen jakoi valtakunnallisen INNOSUOMI 2005 -palkinnon viidelle yritykselle ansiokkaasta innovatiivisesta toiminnasta:

- Biologistiikka Oy, Pello: Metsähakkeen talteenottomenetelmä
- Granula Oy, Kotka: Erikoidispersioilla turvallisempaan auringonottoon
- Leakomatic Ab, Maarianhamina: Älykäs vesivuodon varoitin
- SoftColor Oy, Joensuu: Reaaliaikainen värikorjaus digitaalkuvauslaitteisiin
- Sparklike Oy, Helsinki: Eristyslasien argonmittari

Kunniamaininnan saivat:

- Globe Hope Oy, Nummela: Muotia kierrätysmateriaaleista
- Metehe Oy, Joutseno: MTH Concertto -metallijulkisivujärjestelmä
- TimoTeos Oy, Pori: Seisomateline "Sopiva"

Kahdestoista toiminnan vuosi tuotti 195 innovatiivista palkintoehdotusta, joista 38 palkittiin maakunnallisella palkinnolla ja 20 sai kunniamaininnan. Erityisen aktiivisesti ehdokkaita tuli Kaakkois-Suomesta, Satakunnasta ja Ahvenanmaalta.

INNOINT- kekseliäisyyttä

Varusmiesten oma keksintökilpailu järjestettiin seitsemännen kerran. Tämä vuosi oli varsinainen menestys. Kilpailuehdotuksia tuli ennätysmäärä, 204 kappaletta, ja laadullisesti ehdotukset olivat hyviä. Ehdotuksissa oli mukana sekä teknisiä että menetelmäratkaisuja. Palkitut olivat:

- Vänrikki Timo Mihaljov, Oulu: Menetelmä kenttäviestiverkon parantamiseksi
- Korpraali Sampsa Karhunen, Helsinki: Viikko-ohjelma järjestelmä Excel-taulukolla
- Kersantti Jan Ruotsalainen, Rovaniemi: Monikäyttörepun suoja
- Alikersantti Jesse Viljanen, Helsinki: Taistelusimulaattorin led-valot
- Upseerioppilas Mikito Takada, Helsinki: Ammattitaito- ja innovaatiojärjestelmä
- Upseerioppilas Heikki Hirvonen, Helsinki: Kenttäläpioperiskooppi

Kunniamaininnat:

- Vänrikki Tero Sundström, Huhmari: Pauku- ja valohälyttimen parannus
- Lentomies Esko Virkki, Vaajakoski: Tavaransäilytyskori
- Kersantti Jan Ruotsalainen, Rovaniemi: Ilmavalvontalaitteen näppäimistöön asennettava hohtolevy
- Alikersantti Ilkka Meriläinen, Oulu: Varusmiehen sirukortti
- Suojelumies Juha-Pekka Perälä, Lappeenranta: Aktiivisuuspalkinto hyvistä ehdotuksista

INNOKOULU kasvattaa luovaan toimintaan

Koululaisten INNOKOULU - ideointitapahtuma on osa INNOSUOMEA. Nyt kuudennen kerran järjestetty tapahtuma tehtiin yhteistyössä Opetushallituksen kanssa. Peruskoulusarjassa tapahtuma toteutettiin Porin seudun peruskoulu 1 ja 2-luokkalaisten. Tapahtuma tuotti kaikkiaan 235 ideaa. Palkittuja olivat:

- Vilma Hilden, Toejoen koulu 2 A: Tee itse -reppu
- Kim Suomalainen, Ruosniemen koulu 1 C: Keijo Kätevä -pöydän pyyhkijäpyörä
- Akseli Ketola, Ruosniemen koulu 1 A: Pimeässä näkyvä liikennemerkki

Lisäksi myönnettiin kunniamaininta Kallelan koululle aktiivisesta osallistumisesta.

Pirkanmaan ammatillisissa oppilaitoksissa INNOSUOMI kokeili uutta käytäntöä, jossa valmistuvien opiskelijoiden päättöitä arvioitiin ja palkittiin. Varsin korkeatasoisista osallistujista palkittiin:

- Kaisa Maansalo, Pirkanmaan Taitokeskuksesta: Innovatiivinen kirjoneuletakki
- Arno Munnukka, Pyynikin ammattioppilaitoksesta: Autonominen robotti
- Jussi Suihkonen, Mäntän seudun koulutuskeskuksessa: Siemens Simatic Step7 - ohjelmakehitys
- Tommi Täyränen, Valkeakosken ammattiopistossa: Musiikin tekeminen tietokoneavusteisesti

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) osallistuu aktiivisesti alansa kansainväliseen toimintaan ja seuraa kiinteästi sen kehitystä. Suomi on liittynyt moniin kansainvälisiin PRH:ta koskeviin teollisoikeudellisiin sopimuksiin ja järjestöihin. Myös kaupparekisteriasioissa etenkin eurooppalainen yhteistyö on viime aikoina lisääntynyt huomattavasti. Kansainväliset ja lakiasiat -yksikön tehtävänä on kehittää ja koordinoita viraston kansainvälistä toimintaa yhdessä pääjohtajan kanssa.

Kansainväliset PCT-uutuustutkimukset käyntiin. Pääjohtaja Enäjärvi jatkaa OHIMin johtokunnan puheenjohtajana.

Toimintavuonna 2005 Patentti- ja rekisterihallitus julkisti yhteistyössä Maailman henkisen omaisuuden järjestön WIPO:n kanssa Idealuotsi-hankkeen pienten ja keskisuurten yritysten tueksi. Venäjän patenttinviraston kanssa sovittiin yhteistyön lisäämisestä, ja keskustelu pohjoismaisen yhteistyön kehittämisestä jatkui vilkkaana. Suhteet Baltian maiden virastoihin lujittuivat edelleen. Uutena toimintamuotona aloitettiin huhtikuussa 2005 kansainvälisten hakemusten uutuustutkimus (Patent Cooperation Treaty, PCT). Pääjohtaja Enäjärvi valittiin uudelleen EU:n tavaramerkki- ja malliasioiden yhdenmukaistamisviraston OHIMin johtokunnan puheenjohtajaksi.

Maailman henkisen omaisuuden järjestö WIPO on yksi YK:n 16 erityisjärjestöstä. WIPOssa on 183 jäsenvaltiota ja erilaisia tarkkailijaorganisaatioita noin 300. Järjestön tehtävänä on edistää henkisen omaisuuden suojaamista maailmanlaajuisesti sekä hallinnoida henkistä omaisuutta koskevia kansainvälisiä sopimuksia. Patentti- ja rekisterihallituksen edustajat osallistuivat kertomusvuonna useisiin WIPO:n kokouksiin.

Vuoden 2005 aikana jatkettiin neuvotteluja ja aineellista patenttioikeutta koskevasta sopimusluonnoksesta (Draft Substantive Patent Law Treaty). Sopimusluonnosta on käsitelty WIPO:n pysyvässä patenttilakikomiteassa jo vuodesta 2000 lähtien. Konkreettisia tuloksia ei vielä ole saavutettu, vaikka yhteisymmärrystä on pyritty luomaan myös muilla foorumeilla kuin WIPOssa. Näkemyserot teollisuusmaiden ja kehitysmaiden välillä ovat edelleen huomattavat. Asian valmistelua jatketaan.

Kertomusvuoden aikana valmisteltiin myös tarkistetun tavaramerkkilakisopimuksen (Revised Trademark Law Treaty) hyväksymiseen tähtävästä diplomaattikonferenssista. Konferenssi päätettiin pitää maaliskuussa 2006 Singaporessa. Uuden sopimuksen tarkoituksena on tarkistaa nykyistä, vuodelta 1994 peräisin olevaa tavaramerkkilakisopimusta ja saattaa se ajan tasalle. Sopimuksessa otetaan huomioon viime vuosikymmenen teknologinen kehitys ja mahdollistetaan muun muassa sähköinen hakemuksen tekeminen.

WIPO:n maailmanlaajuinen luovuuden ja keksintöjen seminaari - Forum on Creativity and Inventions - A Better Future for Humanity in the 21st Century - järjestettiin nyt kolmannen kerran, tällä kertaa Kapkaupungissa Etelä-Afrikassa. Pääjohtaja Martti Enäjärvi oli aktiivisesti mukana koordinoimassa seminaarin valmistelua ja myös puhui itse seminaarissa. Seminaarisarja alkoi Helsingissä vuonna 2000 ja jatkui 2002 Pekingissä Kiinassa. Seuraava seminaari järjestetään vuonna 2007 Etelä-Amerikassa.

Yhteistyö WIPO:n eri jäsenmaiden kanssa on toiminut hyvin. Erinomainen yhteistyö jatkui myös erityisesti pääjohtaja Kamil Idrikin ja WIPO:n sihteeristön kanssa. Esimerkkinä yhteistyön toimivuudesta mainittakoon WIPO:n kanssa Suomessa käynnistetty, pk-yrityksille suunnattu Idealuotsi-projekti.

Aktiivista yhteistyötä Euroopan patenttiviraston kanssa

Euroopan patenttijärjestö (EPO) on viime vuosina kasvanut voimakkaasti. Latvian liittyttyä jäseneksi vuonna 2005 jäsenvaltioiden määrä kasvoi 31:een ja lisää jäseniä on tulossa. Suomi on ollut EPO:n jäsen vuodesta 1996 lähtien.

Euroopan patenttiviraston tehtävänä on keskitetysti myöntää eurooppapatentteja. Myöntämisen jälkeen hakijan on vielä saatettava patentti voimaan nimetyissä jäsenvaltioissa.

Suomi on osallistunut aktiivisesti EPO:n toimintaan. Järjestön hallintoneuvoston kokouksiin ovat osallistuneet pääjohtaja Martti Enäjärvi, ylijohtaja Eero Mantere ja Patentti- ja innovaatiolinjan linjanjohtaja Pekka Launis. Lisäksi PRH:n asiantuntijat ovat toimineet useissa työryhmissä.

Kertomusvuonna EPO:n hallintoneuvostossa jatkettiin strategiakeskustelua EPO:n ja jäsenvaltioiden välisen yhteistyön tulevaisuudesta koskien muun muassa kansainvälisiin patenttihakemuksiin (PCT) liittyvää työtä. Keskustelu on ollut vilkasta ja konkreettisia ratkaisuehdotuksia odotetaan vuonna 2006.

Kesäkuussa EPO:n hallintoneuvosto päätti täydentävästä eurooppalaisesta uutuustutkimusmaksusta myönnettävästä alennuksesta. Alennus voidaan myöntää silloin, kun eurooppalaiseen vaiheeseen tuleville kansainvälisille hakemuksille tehdyn kansainvälisen uutuustutkimuksen ovat suorittaneet PRH tai Itävallan, Espanjan tai Ruotsin patenttivirastot. Alennus on kaikissa tapauksissa samansuuruisen, joten eurooppalaisten kansallisten PCT-viranomaisten asiakkaat ovat tasavertaisessa asemassa.

Edellä mainitut kansalliset virastot ovat jatkaneet yhteistyön kehittämistä EPO:n kanssa PCT-asioissa. Syksyllä 2005 PRH ja EPO allekirjoittivat yhteistyösopimuksen, joka koskee patenttiyhteistyösopimuksen (PCT) nojalla tehtäviä uutuustutkimuksia.

Pääjohtaja Enäjärvi jatkaa OHIMin johtokunnan puheenjohtajana

Euroopan yhteisön sisämarkkinoilla toimiva tavaramerkki- ja malliasioiden yhdenmukaistamisvirasto OHIM (Office for Harmonization in the Internal Market - Trade Marks and Designs) on yksi suurimpia Brysselin ulkopuolella

toimivista EU:n virastoista. Se on rekisteröinyt yhteisön tavaramerkkejä vuodesta 1996 alkaen ja yhteisömalleja vuodesta 2003 alkaen.

Yhdellä hakemuksella on mahdollista saada tavaramerkkisuoja tai teollisoikeudellinen mallisuoja koko Euroopan unionin alueella. Yhteisön tavaramerkki ja yhteisömalli ovat luonteeltaan jakamattomia, mikä merkitsee sitä, että suoja sekä syntyy että lakkaa samalla kertaa koko yhteisön alueella.

Patentti- ja rekisterihallitus osallistui kertomusvuonna aktiivisesti OHIMin toimintaan.

Pääjohtaja Enäjärvi valittiin marraskuussa yksimielisesti uudelleen OHIMin johtokunnan puheenjohtajaksi. Hän toimii myös OHIMin nimityskomitean puheenjohtajana. OHIMissa käynnistettiin tiivistetty yhteistyö kansallisten virastojen kanssa muun muassa koulutuksen, tietotekniikan ja neuvontapalveluiden osalta. Suomalaisen peruslinjan mukaisesti PRH on pyrkinyt voimakkaasti tukemaan yhteistyötä EU:n piirissä.

Kansainvälinen yhteistyö kehittyi monin tavoin

Kertomusvuonna PRH:ssa vieraili useita delegaatioita tutustumassa viraston toimintaan ja Suomen innovaatiopolitiikkaan. Vieraiden joukossa oli virastojen johtoa muun muassa Bulgariasta, Kreikasta, Tšekistä, Valkovenäjältä ja Virosta. Vastaavasti PRH:n edustajat vierailivat yhteistyön merkeissä useissa WIPO:n jäsenmaissa.

Keskustelu pohjoismaisen yhteistyön kehittämisestä jatkui vilkkaana. Bilateraaliset suhteet Viron ja muiden Baltian maiden vastaaviin virastoihin kehittyivät edelleen myönteisesti.

Pääjohtaja Enäjärvi vieraili Venäjän patenttivirastossa lokakuussa 2005. Tässä yhteydessä allekirjoitettiin sopimus yhteistyön lisäämisestä 50-vuotisjuhliansa viettäneen Rospatentin ja PRH:n välillä.

Suomen ja Venäjän välisellä yhteistyöllä on pitkät perinteet. Sen perustana on Pietarin entisen apulaiskaupunginjohtajan, nykyisen Venäjän presidentin Vladimir Putinin ja pääjohtaja Enäjärven vuonna 1994 allekirjoittama henkisen omaisuuden alaa koskeva lähialueyhteistyösopimus.

TUOTTO- JA KULULASKELMA

		1.1. – 31.12.2005		1.1. – 31.12.2004
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	35 535 834,30		34 865 696,07	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	14 020,69		12 769,99	
Muut toiminnan tuotot	388 481,83	35 938 336,82	302 852,51	35 181 318,57
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	681 047,21		871 186,11	
Henkilöstökulut	20 394 918,24		19 383 672,79	
Vuokrat	4 030 639,63		3 965 310,29	
Palvelujen ostot	8 661 300,97		7 940 344,15	
Muut kulut	534 146,24		538 514,22	
Valmistus omaan käyttöön	-76 916,49		-136 906,44	
Poistot	2 231 918,39	-36 457 054,19	2 845 666,99	-35 407 788,11
JÄÄMÄ I		-518 717,37		-226 469,54
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	38,58		115,04	
Rahoituskulut	-97,87	-59,29	-41,85	73,19
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	279,49		8,00	
Satunnaiset kulut	-6 750,10	-6 470,61	-9 430,13	-9 422,13
JÄÄMÄ II		-525 247,27		-235 818,48
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	359 127,22		308 901,46	
Suoritetut arvonlisäverot	-2 346 974,49	-1 987 847,27	-2 350 557,78	-2 041 656,32
TILIKAUDEN KULUJÄÄMÄ		-2 513 094,54		-2 277 474,80

VASTAAVAA**KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET**

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Tutkimus- ja kehittämismenot	1 060 201,19
Aineettomat oikeudet	189 969,53
Muut pitkävaikutteiset menot	607 289,98
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	912 737,89

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Koneet ja laitteet	1 061 931,44
Kalusteet	139 031,21
Muut aineelliset hyödykkeet	137 438,11

KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT

JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET

Käyttöomaisuusarvopaperit	84,09
---------------------------	-------

KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT

PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ

31.12.2005

31.12.2004

2 195 832,60
272 749,82
198 145,75
902 371,09

3 569 099,26

1 371 708,75
216 386,94
137 438,11

1 725 533,80

84,09

84,09

4 108 683,44

5 294 717,15

VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS

LYHYTAIKAISET SAAMISET

Myyntisaamiset	425 412,80
Siirtosaamiset	74 297,04
Muut lyhytaikaiset saamiset	128 672,88

RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT

Kassatilit	4 495,45
------------	----------

VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS

YHTEENSÄ

4 741 561,61

6 003 410,76

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

VALTION PÄÄOMA

Valtion pääoma 1.1.1998	3 376 200,48
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-4 615 642,60
Pääoman siirrot	-182 593,45
Tilikauden kulujäämä	-2 513 094,54

31.12.2005

31.12.2004

3 376 200,48
-1 716 015,53
-622 152,27
-2 277 474,80

- 1 239 442,12

VIERAS PÄÄOMA

LYHYTAIKAINEN

Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	1 000,00
Saadut ennakot	567 362,34
Ostovelat	2 205 358,51
Tilivirastojen väliset tilitykset	425 598,28
Edelleen tilittävät erät	2 450 905,15
Siirtovelat	3 026 407,98
Muut lyhytaikaiset velat	59,46

8 676 691,72

481,50

7 242 852,88

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

8 676 691,72

7 242 852,88

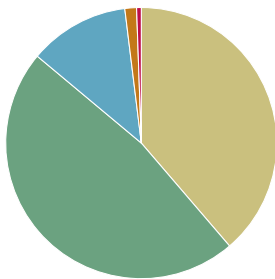
VASTATTAVAA YHTEENSÄ

4 741 561,61

6 003 410,76

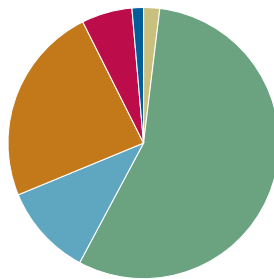
TILINPÄÄTÖSLUKUJEN TARKASTELUA

Tuottojen jakautuminen linjoittain

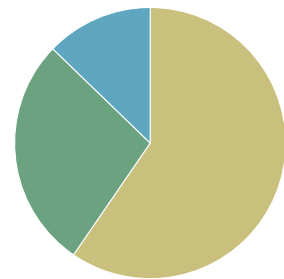
- Patentti- ja innovaatiolinja 13,9 milj. euroa
- Yritys- ja yhteisölinja 17,0 milj. euroa
- Tavaramerkki- ja mallilinja 4,3 milj. euroa
- Yhdistysrekisteri 0,5 milj. euroa
- Hallinto ja muut 0,2 milj. euroa

Kulurakenne 2005

- Aineet, tarvikkeet ja tavarat 0,7 milj. euroa
- Henkilöstökulut 20,4 milj. euroa
- Vuokrat 4,0 milj. euroa
- Palvelujen ostot 8,7 milj. euroa
- Poistot 2,2 milj. euroa
- Muut kulut 0,5 milj. euroa

PRH:n omaisuuserät 2005

- Aineettomat hyödykkeet 2,8 milj. euroa
- Aineelliset hyödykkeet 1,3 milj. euroa
- Rahoitusomaisuus 0,6 milj. euroa

Patentti- ja rekisterihallituksen tuloista liki puolet kertyi yritys- ja yhteisölinjan toiminnasta. Patentti- ja innovaatiolinjan osuus oli miltei 40 prosenttia.

Toimintavuonna sekä tulot että kulut nousivat hieman Patentti- ja rekisterihallituksessa. Taseen eristä valtaosa muodostuu tietojärjestelmien kehittämisestä eli it-laitteiden ja tietojärjestelmien kustannuksista. PRH:n omaisuus on siis rekistereitä.

Tuotto- ja kululaskelma

1.1. - 31.12.2005

Tuotto- ja kululaskelman tuotot olivat yhteensä 35,9 miljoonaa euroa. Tuotot nousivat edellisestä vuodesta 0,8 miljoonaa euroa eli kaksi prosenttia.

Toiminnan kokonaiskulut tuotto- ja kululaskelmassa kasvoivat kolme prosenttia ja olivat toimintavuoden aikana yhteensä 36,5 miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut olivat suurin kuluera, 20,4 miljoonaa euroa. Ne olivat 56 prosenttia kaikista kuluista.

It-kehityshankkeisiin liittyviä henkilöstömenoja oli 100 000 euroa. Summa näkyy tuotto- ja kululaskelmalla omana eränä. Ulkopuolisten palvelujen ostoihin käytettiin 8,6 miljoonaa euroa ja vuokriin 4 miljoonaa

euroa.

Aktivoiduista käyttöomaisuusinvestoinneista kirjattiin vuoden aikana poistoja yhteensä 2,2 miljoonaa euroa.

Jäämä I oli negatiivinen 0,5 miljoonaa euroa.

Tuotot ja kulut veroista ja pakollisista maksuista koostuivat perityistä ja suoritetuista arvonlisäveroista. Ne olivat nettona yhteensä 2,0 miljoonaa euroa.

Tilikauden kulujäämä oli negatiivinen 2,5 miljoonaa euroa.

Tase 31.12.2005

Taseen loppusumma 31.12.2005 oli 4,7 miljoonaa euroa.

Tase muodostuu lähinnä Patentti- ja rekisterihallituksen tietojärjestelmien aktivoiduista

kehittämis- ja rakentamiseristä ja tietojärjestelmiin liittyvistä it-laitteista.

Taseen vastaavaa puolella käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisten sijoitusten jäännösarvo tilinpäätöksessä oli yhteensä 4,1 miljoonaa euroa. Summa koostuu suurelta osin aineettomista hyödykkeistä 2,8 miljoonaa euroa sekä aineellisiin hyödykkeisiin kuuluvista koneista ja laitteista 1,1 miljoonaa euroa; kalusteet olivat 0,1 miljoonaa euroa sekä muut aineelliset hyödykkeet 0,1 miljoonaa euroa.

Käyttöomaisuusinvestointeja tehtiin vuoden aikana yhteensä 1,0 miljoonaa euroa.

Vaihto- ja rahoitusomaisuuteen kuuluvat lyhytaikaiset saamiset sekä muut rahoitusvarat olivat yhteensä 0,6 miljoonaa euroa.

Työn tuottavuus kasvoi reilusti. Myös taloudellisuustavoitteet saavutettiin hyvin.

Hyvän tuottavuuden kulmakivinä ovat olleet tulosohjaus, tulostittaus ja prosessien parantaminen sekä järjestelmien ja henkilöstön tietotaidon jatkuva kehittäminen. Käsittelyajat lyhenyivät ja asiakkaat olivat entistä tyytyväisempiä. Tuottavuuden hyvän tason ja onnistuneen asiakaspalvelun ansiosta henkilöstölle maksettiin tulospalkkiot.

Kertomusvuonna Patentti- ja rekisterihallitukseen saapui liki 390 000 hakemusta ja ilmoitusta. Määrä on noin kuusi prosenttia suurempi kuin edellisen vuoden aikana. Kasvun tärkeimpiä syitä olivat EU-tavaramerkkihakemusten tutkimuspyyntöjen lisääntyminen sekä tilinpäätöstietojen entistä aktiivisempi toimittaminen.

Suotuisa tuottavuuskehitys jatkui

Patentti- ja rekisterihallituksen tulosityksiköiden työn tuottavuus kasvoi vuoden 2005 aikana keskimäärin kuusi prosenttia. Tämä ylitti moninkertaisesti valtion talousarviossa asetetun 0,1 prosentin kasvutavoitteen.

PRH:n tuottavuus on jo pitkään kehittynyt selvästi tavoitteita paremmin. Seitsemäntoista vuoden aikana, vuodesta 1988 lähtien, työn tuottavuus on noussut kaikkiaan 117 prosenttia.

Hyvän tuottavuuskehityksen rakentajia

ovat olleet tulosohjaus, tulostittaus, prosessien parantaminen sekä jatkuva kehitystyö, jonka avulla parannetaan järjestelmien toimintaa ja lisätään henkilöstön tietotaitoa.

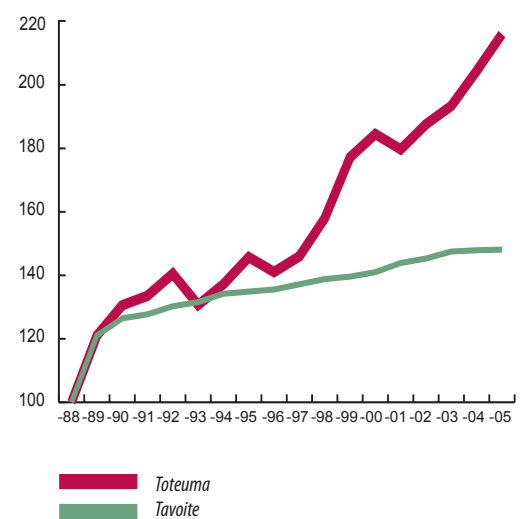
Käsittelyajat lyhenivät

Tilinpäätösilmoitusten keskimääräinen käsittelyaika lyheni noin viikkoon. Tavaramerkkiasioissa kansallisten hakemusten käsittelyaika lyheni kuuteen ja puoleen kuukauteen. Yhdistysasiat käsiteltiin keskimäärin alle neljässä kuukaudessa.

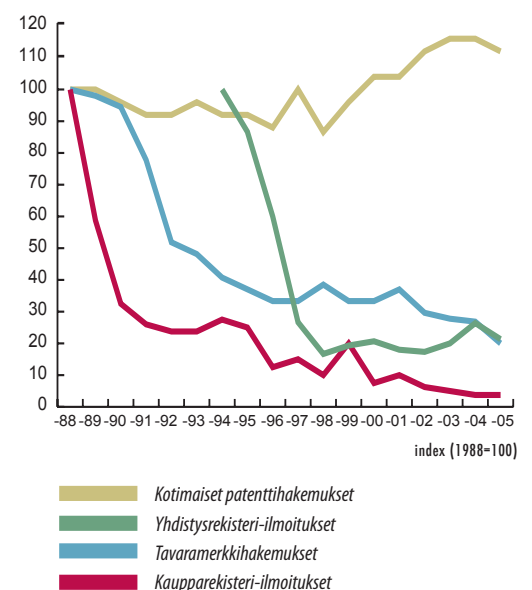
Taloudellisuustavoitteet saavutettiin hyvin

Vuodelle 2005 asetettu taloudellisuustavoite saavutettiin kokonaisuudessaan hyvin. Talousarvion mukaan yksikkökustannukset olisivat saaneet nousta enintään 1,8 prosenttia; reaalisesti yksikkökustannukset kuitenkin laskivat peräti kuusi prosenttia.

PRH:n tuottavuuden kehitys ja asetetut tavoitteet 1988=100

Käsittelyaikojen kehitys vuodesta 1988

Patentti- ja rekisterihallitus

*Innotalo:
Arkadiankatu 6 A, Helsinki*

*Hallinto
PL 1140
00101 Helsinki*

*Yritys- ja yhteisölinja
PL 1150
00101 Helsinki*

*Patentti- ja innovaatiolinja
PL 1160
00101 Helsinki*

*Tavaramerkki- ja mallinlinja
PL 1170
00101 Helsinki*

*Markkinointi
PL 1180
00101 Helsinki*

*Valituslautakunta
PL 1140
00101 Helsinki*

*Puhelin:
(09) 6939 500
Faksi:
(09) 6939 5328
Sähköposti:
kirjaamo@prh.fi
etunimi.sukunimi@prh.fi
www.prh.fi*